

SAMMEN FOR STAVANGER

**PROGRAM
STAVANGER HØYRE**

PERIODEN 2023–2027

Innhold

Sammen for Stavanger	4
Kapittel 1: Oppvekst og utdanning	5
Stavangerbarnehagen – lek og læring i et stimulerende og inkluderende miljø	5
Stavangerskolen – mangfold, kompetanse og kvalitet	7
SFO	10
Barnevern – trygghet for våre mest sårbare	11
Oppvekstmiljøer – rom for alle.....	12
Studentbyen Stavanger	13
Kapittel 2: Arbeid, livskvalitet og gode sosiale tjenester.....	14
Arbeid og sosiale tjenester	15
Rusomsorg	16
Psykisk helse.....	17
Integrering	18
Rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid	20
Kapittel 3: Velferd, helse og omsorg	21
God folkehelse	22
En moderne seniorpolitikk – Leve hele livet	23
Kvalitet og valgfrihet hele livet.....	24
Helseansatte-løftet	25
Valgfrihet gir bedre tilbud.....	26
Pårørende som ressurs	27
Likestilling for mennesker med nedsatt funksjonsevne.....	27
Frihets- og velferdsteknologi	28
Kapittel 4: Klima, miljø og natur	30
En god, grønn og bærekraftig kommune.....	30
Et helhetlig transporttilbud	31
Kommunens villmark og biologiske mangfold – gi naturen plass!	32
Kulturlandskap og bærekraftige nærmiljø.....	33
Stavanger skal bli verdensledende på gjenbruk og materialgjenvinning	33
Samfunnssikkerhet miljø og trygghet.....	34
Kapittel 5: Næringsliv, kompetanse og innovasjon.....	36
Satsing på gründerskap og små bedrifter som vil vokse	37
Energi.....	38
Landbruk	39
Havbruk.....	40
Kompetanse og innovasjon	41

Matbyen Stavanger	42
Reiseliv	42
Kapittel 6: Byutvikling og areal	44
Byutvikling	44
På tide å satse på sentrum	46
Samferdsel for fremtiden	48
Kapittel 7: Kultur, idrett, frivillighet og møteplasser	50
Et rikt kulturliv	50
En aktiv idrettskommune	51
Frivillighetsbyen.....	53
En inkluderende kommune med gode møteplasser	53
Kapittel 8: Ledelse og effektiv bruk av offentlige midler	54
Forsvarlig kommuneøkonomi	54
Avslutning.....	56

Sammen for Stavanger

Stavanger Høyre ønsker å gjøre kommunen vår til et enda bedre sted å bo for deg og meg. Vi er overbevist om at vi sammen skaper den aller beste kommunen. Stavanger er på sitt beste når folkevalgte jobber sammen med næringsliv, barnehager, skoler, helse og velferdsvirksomhetene, idrett, kultur og alle andre gode krefter som vi er så heldige å ha i Stavanger.

Høyre tror på enkeltmenneskets evne og vilje til å ta ansvar, og til å forme sitt eget liv og sin egen fremtid. Frihet til å velge og frihet til å styre sitt eget liv er byggesteiner i vårt samfunnssyn. Gode lokalsamfunn bygges gjennom felles innsats og godt samarbeid mellom oss som bor i Stavanger. Vi skal få utvikle oss i familien, i nærmiljøet og i frivillige fellesskap som får sin styrke fra det engasjementet hver og en av oss bidrar med.

Stavanger Høyre vil ha et samfunn som gir muligheter for alle. En fellesnevner i Høyres politikk er et samfunn bygget på frihet og valgfrihet fremfor unødvendig detaljstyring. For å ha valgfrihet trenger vi mangfold. Høyre vil ha gode offentlige tilbud og løsninger, og slippe til frivillige organisasjoner og private aktører slik at mangfoldet ivaretas.

Stavanger Høyre vil møte den enkelte med utgangspunkt i det hver og en kan bidra med i samfunnet. Det norske samfunnsfellesskapet bygger på at alle skal ha de samme rettighetene, de samme mulighetene og det samme personlige ansvaret. Dette må ligge fast selv om samfunnet er sammensatt og innbyggerne ulike.

Stavangerregionen er en sammenvokst bo og arbeidsregion. Det er viktig å sikre et nært samarbeid mellom kommunene, både med administrativt og politisk ledelse. Regionen samhandler ikke i tilstrekkelig grad i dag og det blir viktig for Stavanger Høyre å jobbe aktivt for å få på plass rutiner og jevnlig møteplasser for bedre samhandling og samarbeid.

Stavanger skal være Norges beste kommune å vokse opp i, med gode skoler og barnehager, et variert kultur- og fritidstilbud, god eldreomsorg og trygge nærmiljø. I Stavanger tar vi vare på hverandre og løfter dem som står utenfor og trenger hjelp. For å møte fremtiden er det avgjørende at vi lykkes med å omstille næringslivet og skape nye kompetanse- og kunnskapsbaserte arbeidsplasser. Stavanger skal også bli enda grønnere enn i dag. Kunnskap og ny teknologi skal redusere klimagassutslipp og lokal forurensning. Vi vil ta hele kommunen i bruk med alle de muligheter vi har innen landbruk og havbruk på øyene våre.

Sammen med innbyggerne skal vi skape det beste Stavanger!

Kapittel 1: Oppvekst og utdanning

Stavangers barnehager og skoler skal være et sted for lek, læring, mestring og gode sosiale opplevelser. Trygge barnehager og skoler skal gi barna opplevelsen av å bli sett og hørt, få kjenne på mestring og gleden ved å lære. Det bidrar til at barn blir trygge sammen med andre barn.

Barnehagene og skolene skal bidra til sosial utjevning og til at alle barn har et best mulig utgangspunkt for gode liv. Høyre har høye ambisjoner for en offentlig skole som evner å løfte alle elevene.

Stavangerbarnehagen – lek og læring i et stimulerende og inkluderende miljø

Et godt barnehagetilbud er viktig for alle barn og deres familier i Stavanger kommune, og barnets beste skal alltid settes først. Barnehagen er første ledd i barnets utdanningsløp og skal være et trygt og godt sted å være. Vi ønsker å peke ut en felles retning og ha noen føringer for et pedagogisk innhold av høy kvalitet. Fra forskning vet vi at høy kvalitet i barnehagene henger sammen med tilstrekkelig bemanning med høy kompetanse. Stavanger Høyre vil sikre at barnehagene kan drive intern kompetanseheving i tillegg til tilbud om videreutdanning. Økt kompetanse og flere barnehageansatte vil dessuten sikre gode leke- og utviklingsarenaer, og bidra til at barn opplever mestring i hverdagen.

Tidlig innsats er en viktig prioritering for Stavanger Høyre. Vi vil jobbe for å styrke laget rundt barnet, der målet er at barnet skal oppleve livsmestring. Laget rundt barnet skal ha god og riktig kompetanse, og jobbe tett på barnet. Vi vil forsterke ordningen med særskilt tilrettelagte avdelinger (STA) som en viktig del av styrket barnehagetilbud i Stavanger kommune, slik at barn med særskilte behov får et tilpasset barnehagetilbud. Vi er inspirert av kommuner som har fått til en helhetlig ordning med spesialpedagoger i hver barnehage, noe som har resultert i en betydelig nedgang av oppmeldte saker om spesialpedagogisk hjelp samtidig som hvert enkelt barn blir sett og møtt ut fra deres behov. Stavanger Høyre vil satse på forebyggende arbeid i barnehagene, legge til rette for fysisk aktivitet, god psykisk helse og et inkluderende miljø.

Barnehagen er en viktig sosial arena for språklig utvikling og utvikling av sosial kompetanse. I tillegg er barnehagen viktig for inkludering der mangfold sees på som en ressurs. Stavanger Høyre mener derfor at det er viktig å legge til rette for at flest mulig med minoritetsspråklig bakgrunn benytter seg av barnehagetilbudet i kommunen.

De kommunale barnehagene er hjørnesteinen i Stavanger sitt barnehagetilbud. Derfor vil vi videreutvikle våre kommunale barnehager ved å åpne for å ta i bruk forskningsbaserte pedagogiske metoder og satsinger, samtidig som vi har fokus på barns frie lek og sosiale

utvikling. Private barnehager er viktig for å sikre mangfold i barnehagetilbudet i Stavanger kommune. Stavanger Høyre vil verne om foreldrene sin mulighet til å ta gode valg på vegne av sitt barn og deres familiesituasjon.

Høyre ser viktigheten av å samarbeide med fag- og forskningsfeltet for å utarbeide en felles forståelse for kvalitetsbegrepet i barnehagen. Dette må oppleves som meningsfylt for både kommunale og private barnehager.

Barnehagens utemiljø har stor betydning for barnas utvikling av lekekompetanse og sosiale kompetanse. Dette er et område som vi vil prioritere, og vi vil sikre at alle barnehager har gode uteområder som stimulerer barns utvikling.

Stavanger Høyre vil:

- Satse på Stavangerbarnehagen som verktøy for kontinuerlig forbedring og utvikling av beste praksis.
- Ta vare på et mangfoldig barnehagetilbud og tilrettelegge for temabarnehager – eksempelvis friluft-, gårds-, teater- og idrettsbarnehager.
- Arbeide for økt grunnbemanning og at minst halvparten av de ansatte i barnehagene skal være barnehagelærere innen 2027.
- Løfte frem «Lekbasert læring», som er utviklet gjennom et forskningsprosjekt ved Universitetet i Stavanger. Prosjektet er en kombinasjon av fri lek og lekbaserte læringsaktiviteter.
- Øke andelen barnehageansatte med fagbrev og gi ufaglærte muligheten til å ta fagprøven for å bli barne- og ungdomsarbeidere.
- Anerkjenn kompetansen som barnehagelærere med master har og gi de lønn i henhold til masterstigen.
- Arbeide for en bedre kjønnsbalanse blant ansatte i barnehagene, øke rekrutteringen av barnehagelærere og sikre at det er attraktivt å arbeide i Stavangerbarnehagen.
- Innføre løpende barnehageopptak der alle barn skal få tildelt plass innen de fyller ett år.
- Sikre at flere barn enn de med lovfestet rett får tilbud om barnehageplass, og at barnehageplass tilbys i nærheten av hjemmet.
- Styrke språkopplæringen til barnehagebarn som trenger det.
- Gi søskenmoderasjon til foreldre med flere barn i barnehage og på SFO, og til foreldre med lavinntekt.
- Sikre et sterkt foreldreengasjement gjennom Stavanger Barnehagenes Foreldreforening (SBF).
- Arbeide for å øke andelen minoritetsspråklig som benytter seg av barnehagetilbudet.
- Satse på uteromskvaliteter som tillater at alle barn – uavhengig av funksjonsgrad – aktivt kan delta i lek og læring.

- Reetablere et barnehagetilbud på Roaldsøy i Hundvåg kommunedel, fortrinnsvis som en naturbarnehage.
- Tilrettelegge for at det finnes barnehager som har fleksible åpningstider der det er behov.
- Gi private barnehager muligheten til å ta imot lærlinger på lik linje med de kommunale barnehagene.

Stavangerskolen – mangfold, kompetanse og kvalitet

Stavanger Høyre er svært stolt av Stavangerskolen, som er blant landets beste skoler. Vi ønsker å fortsette arbeidet med å styrke tilbudet til elevene. Vi vil satse videre på den offentlige skolen som en av hjørnesteinene i kommunens velferdstilbud.

Stavangerskolen skal være på topp i landet til å løfte elevene fra det utgangspunktet de starter på. Den skal sikre at alle elever får muligheten til å realisere sine drømmer og ambisjoner – uavhengig av sosial bakgrunn og faglig nivå. Elever med lese-, skrive- og regneutfordringer må få god hjelp tidlig i utdanningsløpet. Derfor vil vi styrke arbeidet med dysleksi i skolen – i nært samarbeid med UiS og andre fagmiljøer. Samtidig vil vi styrke tilbudet for elever med spesielle behov gjennom økte tilskudd til særskilt tilrettelagt opplæringstilbud (STOLT), for elever med ulike funksjonsnedsettelse og store sammensatte lærevansker. Kunnskap og utdanning er grunnleggende forutsetninger for at hver og en skal kunne stå på egne ben.

Vår ambisjon er at Stavangerskolen er et sted hvor hver enkelt elev blir sett, og der skolehverdagen preges av at kunnskap og trivsel går hånd i hånd. Pandemien lærte oss at skolen er mer enn et sted for læring. Skolen er en viktig sosial arena for barn og unge. Alle elever har krav på et trygt og godt læringsmiljø, og Stavanger Høyre har nulltoleranse mot mobbing. Stadig flere barn og unge har utfordringer knyttet til psykisk helse. Stavanger Høyre vil arbeide for å styrke den psykologiske kompetansen på skolene og styrke det pedagogisk-psykologiske støtteapparatet i kommunen.

Vi mener det er viktig med flere yrkesprofiler i skolen. Læreren har hovedansvaret for det pedagogiske innholdet i klasserommet, men skolene bør ha muligheten til å supplere med sosionomer, helsesykepleiere og andre relevante yrkesprofiler som kan være positive bidragstere til det psykososiale miljøet.

Stavangerskolen må utvikle seg i takt med samfunnet slik at elevene gis gode verktøy for å mestre egne liv og skape den fremtiden de selv ønsker. Derfor ønsker vi en enda mer praktisk ungdomsskole. Ved å utnytte handlingsrommet som ligger i læreplanen, tenke tverrfaglig og ved en satsing på faget «Arbeidslivsfag» kan en større del av skoledagen være rettet mot praktisk arbeid.

For å få dette til vil vi blant annet rulle ut et pilotprosjekt i én eller flere kommunedeler der det opprettes verksteder som skal brukes på tvers av skolene tilsvarende det som finnes på yrkesfag VGS. I tillegg vil det rekrutteres lærere med både fag og pedagogisk kompetanse. Slike fellesverksteder vil gi god utnyttelse av både maskinpark og ansatte og vil være lokalisert på hensiktsmessige steder i kommunedelen, gjerne ved en eller flere av skolene.

Målsetningen er å sikre at flere elever trives på skolen, at færre faller ut av det videre opplæringsløpet og at vi får bedre skolerresultater jevnt over. Pilotprosjektet skal finne sted i samarbeid med industri og næringsliv slik at kostnadene reduseres og vi sikrer tilstrekkelig med lærekrefter og fagets relevans.

Fysisk aktivitet skal være en integrert del av skolehverdagen, og alle elever skal sikres god svømmeopplæring. Stavanger Høyre ønsker et enda tettere samarbeid mellom skolene og frivillig sektor innen kultur og idrett mm. Skolene skal oppmuntres til å flytte deler av undervisningen ut av klasserommene. Vi vil jobbe for at kommunale virksomheter skal ha et utadrettet formidlingstilbud eller besøksordning for skoleelever. I tillegg er det viktig med økt samarbeid mellom skolene og kulturinstitusjoner og kulturvirksomheter.

Vi ønsker at Stavangerskolen skal være den foretrukne arbeidsplassen for landets lærere. Derfor vil vi satse på lærerne. Stavanger Høyre vil legge til rette for et lokalt lærerløft – hvor vi kompenserer for regjeringens kutt til etter- og videreutdanning. I tillegg vil vi videreføre ordningen med lærerspesialister og spisse ordningen best mulig gjennom samarbeid med lærerorganisasjonene. Stavanger Høyre skal stå for en skole med et positivt lærersyn.

Stavanger Høyre vil:

- Tiltrekke oss nyutdannede og beholde eksisterende lærere ved å tilby gode arbeidsvilkår og lønnsbetingelser.
- Sørge for et lokalt lærerløft gjennom etter- og videreutdanning for lærere i Stavangerskolen.
- Sørge for at lærerne har flere karriereveier ved å utdanne flere lærerspesialister i norsk, engelsk, realfag og praktisk-estetiske fag.
- Arbeide for en bedre kjønnsbalanse blant ansatte i Stavanger skolen og aktivt rekruttere flere mannlige lærere, helse- og miljøarbeidere.
- Fortsette det gode arbeidet med videreutdanning av rektorer og lederansatte.
- Sørge for at ansatte i Stavanger-skolen har kunnskap og kompetanse til å sikre en inkluderende og likeverdig undervisning for elever med funksjonsnedsettelse i tråd med prinsipper om universelt utformet pedagogikk.

- Etablere et kompetanseteam som gir veiledning til lærere som skal undervise nevrodiverse elever.
- Redusere tidstyver og unødvendig byråkrati i skolen, slik at læreren får mer tid til den enkelte elev.
- Arbeide for et arbeids -og læringsmiljø fritt for vold og trusler. Dette inkluderer å få på plass bedre varslingsrutiner for lærere som opplever vold og trusler på jobb og et godt system for støtte og oppfølging
- Sikre likebehandling av alle godkjente skoler og støtte pedagogisk mangfold i skoletilbudet.
- Opprettholde et tilbud av internasjonale skoler i Stavanger.
- Sørge for at skolene gir tidlig innsats slik at elever med ulike sårbarheter får best mulig forutsetninger til å fullføre hele opplæringsløpet.
- Sikre at alle elever får utfordringer tilpasset sitt faglige nivå.
- Tilrettelegge for at elever som trenger faglige utfordringer kan ta fag på høyere nivå og forsere undervisningen.
- Sikre mangfold i Stavangerskolen og la det være rom for at byens skoler kan bygge sin egen pedagogiske profil.
- Sikre at Stavangerskolen har oppdatert undervisningsmateriell
- Innføre et pilotprosjekt for en mer praktisk ungdomsskole.
- Sørge for at personlig økonomi blir en del av undervisningen på ungdomsskolen.
- Videreutvikle rådgivningstjenesten i ungdomsskolen i samarbeid med næringslivet.
- Styrke elevenes kontakt med yrkeslivet, for å gi de økt innsikt i hva det de lærer kan brukes til.
- Søke kunnskap og innføre tiltak som kan redusere prestasjonsgapet mellom gutter og jenter.
- Iverksette tiltak for å hindre at opplæringstilbud reproducerer store forskjeller.
- Fortsette arbeidet med å forenkle rapporteringsrutiner til det beste for elever, foreldre, lærere og skoleledelse
- Styrke oppbyggingen av PPT-tjenesten slik at den fungerer godt som støtte for lærere og elever, sikrer mer tilrettelagt undervisning og styrker det pedagogiske tilbudet.
- Arbeide for et prøveprosjekt med skolepsykologer, hvor psykologer øremerkes til Stavangerskolen, for å forebygge psykisk uhelse blant barn og unge.
- Styrke skolehelsetjenesten og arbeidet til helsesykepleierne, både knyttet til psykisk helse, vaksiner og andre viktige oppfølgingsoppgaver.
- Være en pådriver for å utnytte den digitale omstillingen slik at Stavangerskolen er i front i bruken av digitale læringsmidler og metoder som f.eks. flipped classroom, strømming, i spillbasert læring og ulike former for programmering
- Videreføre fritt skolevalg i grunnskolen.
- Styrke skole-hjem-samarbeidet. Stavangerskolen trenger aktive foresatte som tar ansvar og bidrar til at barna lykkes med sin opplæring, og der foreldre får ta del i barnas skolehverdag gjennom god informasjon og tilbakemelding om hva barna trenger for økt læring og trivsel i skolen.
- Tilby IKT-opplæring til foresatte som har behov for det.
- Videreføre ordningen med mobbeombud i 100 % stilling gjennom Kommunalt foreldreutvalg.

- Bedre samarbeidet om de sårbare overgangene i opplæringsløpet – fra barnehage til og med videregående opplæring
- Legge til rette for frivillig sommerskole før skolestart i videregående opplæring
- Pilotprosjekt ved én eller to ungdomsskoler for et nytt valgfag med droner
- Styrke tilbudet om leksehjelp med kvalifiserte lærere.
- Prioritere rehabilitering av skolebyggene i tråd med prinsippene om universell utforming og sikre elevene gode utearealer.

SFO

SFO skal være et godt og frivillig aktivitetstilbud for elever i 1. til 4. klasse utenom ordinær skoletid basert på et tett samarbeid mellom foreldrene, skolen og frivillig sektor. Stavanger Høyre vil at deltakelse i SFO skal gi barna sosial og faglig kompetanse gjennom lek og læring.

Vårt utgangspunkt er at SFO er et frivillig fritidstilbud, men ingen skal velge bort SFO på grunn av økonomi. Høyre er opptatt av å tilby økonomiske ordninger til de familiene som har lave inntekter og sørge for at det gis et tilbud om friplasser til disse familiene. For skoleåret 2023/24 vil vi gi friplass på alle fire klassetrinnene for familier med en brutto inntekt som er lavere enn 1 million, og for enslige forsørgere med en brutto inntekt som er lavere enn 500.000 kr. Inntektsgrensene blir så gjenstand for årlig vurdering i forbindelse med at handlings og økonomiplanen skal vedtas.

For å sikre et stimulerende og lærerikt fritidstilbud, er det viktig med fokus på faglig innhold i fritidstilbudet og prioritere faglig kompetanse blant de ansatte. Vi vil at barna skal få utvikle sosial kompetanse og at SFO skal gi barna omsorg, trivsel og trygghet gjennom et stimulerende, lærerikt og mangfoldig fritidstilbud, som også bidrar til å motvirke mobbing.

Stavanger Høyre vil:

- Styrke lærings- og trivselsskapende arbeid ved å legge til rette for samarbeid mellom SFO og frivillige organisasjoner – eksempelvis kultur og idrett, slik at elevene kan delta i flere aktiviteter i SFO-tiden.
- Tilby friplass på SFO for elever i 1. til 4. klasse og fra 1. til 10. klasse for barn med særskilt tilrettelagt undervisningstilbud og for familier med lav inntekt.
- Gi søskenmoderasjon til familier som har barn både på SFO og i barnehage.
- Styrke koordineringen mellom skolen og SFO slik at barna opplever læring gjennom lek.
- Sikre at ansatte i SFO har nødvendig kompetanse.
- Utrede og vurdere en omlegging av SFO til Aktivitetsskole (AKS) etter modell fra Oslo, der vi skaper en læringsarena som legger til rette for sosial og faglig utvikling, som tilbyr læringsstøttende aktiviteter, fysisk aktivitet og lek

Barnevern – trygghet for våre mest sårbare

Et dyktig barnevern som kommer tidlig inn i vanskelige situasjoner er nødvendig for å sikre alle barn en trygg oppvekst og bidra til at familier kan få den nødvendige veiledning.

Bekymringsmeldinger skal følges opp umiddelbart og barnets behov for omsorg og trygghet skal prioriteres.

Det er viktig at man lykkes med å bygge en god kultur, sette gode felles mål og samtidig videreutvikle barnevernstjenesten i Stavanger. Dette arbeidet vil vi i Stavanger Høyre gjøre i nært samarbeid og dialog med de ansatte. Skal barnevernet lykkes med sitt arbeid, må vi arbeide med å øke kunnskapen om barnevernets ulike tilbud og arbeid, for å ufarliggjøre barnevernet.

Barnevernet gjør en svært viktig jobb for de barna som ikke har en stemme selv. Et kompetent barnevern som kommer tidlig inn i utfordrende situasjoner er nødvendig for å sikre at alle barn har en trygg oppvekst – samtidig som det kan bidra til at familier får den oppfølgingen de har behov for. Selv om omsorgsoverdragelse vil kunne oppleves som dramatisk for det aktuelle barnet og dets familie, kan dette være eneste utvei for å sikre trygghet for både barn, søsken og foreldre.

Det er viktig å sikre høy kvalitet og mangfold ved barnevernsinstitusjonene. Derfor støtter vi et barnevernstilbud med både private og offentlige aktører. Det må sikres tilstrekkelig med kompetanse blant de ansatte i barnevernstjenesten. Stavanger Høyre vil derfor at kommunale barnevernsledere skal ha relevant høyere utdanning.

Stavanger Høyre vil:

- Arbeide for at barnevernstjenesten i Stavanger oppleves som et åpent og tillitsvekkende barnevern for befolkningen.
- Arbeide for å rekruttere og beholde kompetente og erfarne medarbeidere i barnevernstjenesten.
- Øke kompetansen i barnevernstjenesten ved å tilby etter- og videreutdanning.
- Arbeide for at barn og deres familier i barnevernstjenesten har én fast kontaktperson å forholde seg til.
- Arbeide for å øke antall fosterhjems plasser i Stavanger.
- Sikre at søsken som ønsker det, kan bo sammen etter omsorgsoverdragelse.
- Sikre at barn som er underlagt barnevernets omsorg får et godt fritidstilbud.
- Videreføre og styrke det tverrfaglige samarbeidet mellom barnevernstjenesten, skole, barnehage og politi for å sikre tidlig innsats.

- Videreføre et godt og bredt tilbud av hjelpetiltak og styrke tiltak som kan redusere antall omsorgsoverdragelser.
- Forsterke arbeidet mot minoritetsmiljøer som har svekket tillit til barnevernet og sørge for god interkulturell kompetanse i barnevernstjenesten.
- I større grad lytte til barnas behov for medvirkning.
- Styrke rekrutteringen av fosterhjem, og sikre god opplæring og oppfølging av fosterfamiliene.
- Sørge for at det skjer en vurdering av om omsorg skal tilbakeføres til biologiske foreldre når vilkårene for omsorgsovertakelse ikke lengre er tilstede.
- Utrede hvordan bruk av stipend og andre hensiktsmessige tiltak kan stimulere til å nå utdanningskravene som skal innføres for ansatte i barnevernstjenesten fra 2031, gjennom et samarbeidsprosjekt med UIS
- Utrede hvilke tiltak som kan iverksettes for å bedre situasjonen for familier fra andre kulturer og med en annen etnisk bakgrunn enn den norske.
- Styrke kompetansen blant de ansatte i Stavangerskolen med hensyn til taushetsplikt i saker som omhandler barnevernet, og bidra til å trygge de ansatte i denne rollen

Oppvekstmiljøer – rom for alle

Stavanger Høyres ambisjon er at Stavanger skal være Norges beste barneby. Vi vil gjøre det attraktivt for barnefamilier å flytte til Stavanger, og sikre at familier blir boende. En visjon om å utvikle Norges beste barneby handler om mer enn det kommunale tjenestetilbudet. Det handler om de gode nabolagene, familiene og de gode nærmiljøene. Derfor er det viktig for Stavanger Høyre å se behovene i en tverrfaglig sammenheng og arbeide for mangfold.

Stavanger Høyre vil arbeide for at alle barn og unge har et trygt oppvekstmiljø med like muligheter – uavhengig sosial bakgrunn og funksjonsnivå. Stavanger kommune skal være en åpen, mangfoldig, tolerant, likestilt og inkluderende kommune for alle. Ungdommen i Stavanger har mange ulike interesser og behov, og de er aktive innenfor flere idretter og frivillige organisasjoner. Vi skal arbeide for at alle barn og unge har like muligheter for å delta på aktiviteter innenfor idrett, kultur og frivillig arbeid.

Foreldrene har hovedansvaret for å oppdra sine barn og gi dem gode oppvekstsvilkår. Samfunnets oppgave er å bidra med hjelp og støtte til foreldre som trenger det i sin omsorgsfunksjon. Rusproblematikk, mobbing, utenforskap og psykisk uhelse blant barn og unge krever både tidlig innsats, målrettet tiltak og tverrfaglig samarbeid. Tidlig innsats kan være helt avgjørende for å kunne avverge eller redusere utfordringer senere i livet. Derfor må ungdom som faller utenfor, bli møtt med rask reaksjon og nødvendige hjelpetiltak.

Stavanger Høyre vil:

- Gi barn og unge et variert tilbud i hverdagen og sikre gode møteplasser i alle kommunedelene.
- Sørge for en at det er en koordinert enhet som bistår skolene og de ulike instansene når det oppstår uro i ungdomsmiljøene.
- Legge til rette for en oppfølgingstjeneste etter modell fra videregående skoler også på ungdomsskolene.
- Gi økonomisk tilskudd til organisasjoner og lag som har innsats rettet mot ungdom og sosiale utfordringer.
- Være en pådriver for å utvikle møteplasser for uorganiserte barn og unge, som for eksempel gratis adgang til åpne idrettshaller og idrettsanlegg i helgene. Dette skal ikke bare gjelde idrett, men et bredt spekter av aktiviteter.
- Videreføre det gode rusforebyggende arbeidet blant barn og unge i Stavanger kommune, og sikre tidlig innsats for de som eksperimenterer med rus.
- Videreføre det gode samarbeidet mellom Stavanger kommune og politiets ungdomspatrolje.
- Arbeide for at familier med barn med funksjonsnedsettelse sikres gode og tilrettelagte tjenester hvor barnets beste legges til grunn.
- Legge til rette for at flyktninger og andre innvandrerbarn innlemmes i organiserte fritidsaktiviteter på et tidlig tidspunkt.

Studentbyen Stavanger

I Stavanger er vi heldige som har flere gode utdanningsinstitusjoner; Universitetet i Stavanger, Handelshøyskolen BI og VID vitenskapelige høyskole. Studietiden handler om alt fra arbeidskrav, eksamen, praksis, forelesninger, venner, jobb og frivillighet. Studentene og deres studiehverdag er variert, og det er viktig å legge til rette for alle deler av studentenes hverdag. Studentenes deltakelse i kultur og samfunnsliv bidrar til et mangfoldig tilbud til alle byens innbyggere. Mange studenter kommer alene til studentbyen og har aldri bodd borte fra familien før.

Stavanger Høyre ønsker at byen skal være en så attraktiv studentby at studentene foretrekker å studere i Stavanger og at de trives så godt at de blir igjen etter endt utdanning. For å sikre prosjekter som styrker utdannings- og forskningsinstitusjonene er det viktig å spille på lag med utdanningsinstitusjonene og studentorganisasjonene. Stavanger skal ikke bare være en by hvor studentene studere og jobber, men en by hvor studenten opplever høy trivsel.

Stavanger og Rogaland har færrest studieplasser pr innbygger i Norge. Dette vil Stavanger Høyre endre. Vi vil jobbe for etablering av medisinstudie, psykologostudie og masterstudie i rettsvitenskap ved UiS. Vi vil arbeide for flere studieplasser innen fornybar energi, i nært samarbeid med næringslivet.

Det innføres studieavgift for utenlandske studenter noe som kan føre til konsekvenser for tilgjengeligheten for kompetanse og arbeidskraft for næringslivet i regionen. Stavanger Høyre vil jobbe aktivt for å tilby stipend og lignende ordninger for studier der det er identifisert behov for mer arbeidskraft i regionen.

Stavanger Høyre vil:

- Utvikle Stavanger-regionen som en internasjonalt attraktiv region for utdanning, forskning og innovasjon.
- Arbeide for å etablere Ullandhaug som nav i et innovasjonsdistrikt med UiS, SUS, Ipark og NORCE som kjerneinstitusjoner.
- Sikre Campus Ullandhaug til universitetsformål og utvikle nye bymessige fasiliteter rettet mot studenter, blant annet butikker, kafeer, pub, dagligvare, helsetilbud og boliger.
- Jobbe for at Universitetet i Stavanger får flere studieplasser, hovedsakelig innenfor rettsvitenskap, psykologi, medisin, IKT og ny teknologi.
- Være en partner og bidragsyter inn mot nye utdanninger innenfor batteriteknologi og energi.
- Videreutvikle Bjergsted som en arena for utøvende kunstutdanninger.
- Tilby flere praksisplasser for studenter i samarbeid med utdanningsinstitusjonene.
- Følge opp vedtatte planer for å videreutvikle utdanningsinstitusjonene, bygge flere studentboliger og styrke kollektivtilbudet til og mellom campusene og arbeide for utbygging av infrastruktur for kollektivtransport mellom Ullandhaug og sentrum.
- Aktivt samarbeide med studentorganisasjoner og sørge for at de får være med som høringsinstans for kommunen.
- Styrke samspillet mellom forskningsmiljøer, kunnskapsintensivt næringsliv og det offentlige. Felleskap skaper arenaer for samspill og innovasjon, noe hele regionen nyter godt av.
- Sikre studentenes helsetilbud ved å innføre fastlegeordning etter modell fra Bergen.
- Sikre økonomiske tilskudd til studenthelsestasjon for helsefremmende tiltak i regi av Studentsamskipnaden SiS.
- Arbeide for flere studentboliger, hovedsakelig på Campus Ullandhaug, med et mål om minimum 20 % dekningsgrad.
- Legge til rette for økt grad av studentfrivillighet
- Støtte opp om arbeidet rundt Folken og rehabilitering av lokalene.
- Etablere et studenthus i sentrum som på en god måte kan utfylle og supplere det tilbudet som studentene har på campus på Ullandhaug.

Kapittel 2: Arbeid, livskvalitet og gode sosiale tjenester

Arbeid og sosiale tjenester

Stavanger skal ha et sterkt og godt sikkerhetsnett som kan ta imot de som trenger det mest. Kommunen skal bidra med sikkerhetsnett til de som trenger det mest, samtidig som man bidrar til at flest mulig kommer i arbeid. Alle kan oppleve i perioder av livet at de trenger hjelp, og da skal storsamfunnet stille opp. Samtidig er det viktig at vi som samfunn ikke gir noen opp. Ved å stille krav til aktivitet og ha gode programmer for å komme tilbake til arbeid, viser vi at vi bryr oss.

Arbeid og livskvalitet henger sammen. Arbeid skaper fellesskap, inkludering og deltakelse. Stavanger Høyre sitt mål er at flest mulig skal oppleve tryggheten og mestringen en jobb gir. Det viktigste tiltaket mot fattigdom er å få flere i arbeid da det største klasseskillet i Norge i dag går mellom de som står innenfor og de som står utenfor arbeidslivet.

Stavanger Høyre vil ha et arbeidsliv med plass til alle. Det kan være mange årsaker til at noen står utenfor arbeid og kommunen skal bidra til å redusere terskelen for de som står utenfor, slik at flere finner sin plass i arbeidslivet.

Aktivitetsplikten for unge sosialhjelpsmottakere er viktig for å bidra til inkludering og arbeidstrening. Alle fortjener noe å gå til, og kommunen må bidra til at alle med aktivitetsplikt får en så meningsfull og relevant aktivitet som mulig.

Stavanger har fortsatt mange innbyggere som venter på en egnet bolig eller institusjonsplass. Stavanger Høyre vil derfor bygge og anskaffe flere tilrettelagte boliger og øke sirkulasjonen. Vi er positive til å bygge flere, mindre avlastningsboliger slik at boligene og beboerne integreres i lokalmiljøene.

Stavanger Høyre mener et samarbeid med private og ideelle aktører styrker tjenestene for brukerne og vil slippe alle gode krefter til.

Stavanger Høyre vil:

- Hjelp unge ledige med tiltaksplasser, lønnstilskudd og gjøre det mulig å kombinere dagpenger med utdanning.
- Sørge for at en andel av nyansatte i Stavanger kommune er mennesker som har nedsatt funksjonsevne eller «hull i CV-en».
- Legge til rette for tilstrekkelig antall boliger for alle livsfaser, i varierte og trygge bomiljø.
- Sørge for at tjenestene innbyggerne har behov for i hverdagen er tilgjengelig der de bor.

- Redusere sosial ulikhet og forskjeller i levekår gjennom tiltak rettet mot lavinntektsfamilier.
- Bidra til at eldre og innbyggere med funksjons-nedsettelse kan bo hjemme lengst mulig.
- Legge til rette for omgivelser og aktiviteter som fremmer helse og forebygger sykdom.
- Invitere ideelle og private aktører til samarbeid for fellesskapet beste.
- Videreføre arbeidet med ungt entreprenørskap.
- Arbeide for å øke antall lærlingplasser i kommunen, både i næringslivet og i kommunal drift.
- Tilby en ordning for sommerjobb til utsatt ungdom.
- Sikre at NAV Stavanger avklarer realkompetansen til de som mottar sosialhjelp for å veilede til arbeid, fagbrev eller utdanning.
- Sikre at NAV Stavanger avklarer om langtidsmottakere av sosialhjelp har til rett arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd for å gi rett ytelse til rett bruker.
- Bidra til at sosialhjelpsmottakere med aktivitetsplikt får en meningsfylt og relevant aktivitet.
- Arbeide for økt bruk av sosiale entreprenører.
- Oppfordre større bedrifter til å dele sine bedriftsinterne opplæringsprogrammer med små og mellomstore bedrifter i de regionale næringsklyngene.
- Gi økt støtte til arbeidsplasser som gir opplæring til de ansatte i grunnleggende ferdigheter som lesing, skriving og regning, muntlig, IKT og norsk for fremmedspråklige (Kompetansepluss)

Rusomsorg

God rusomsorg begynner med forebygging og holdningsskapende arbeid. Forebyggende arbeid skjer på ulike arenaer – hjem, skole, kultur og idrett. Det er spesielt viktig med forebyggende arbeid blant barn og unge, all den tid tidlig innsats kan forhindre utfordringer unge rusmisbrukere kan møte senere i livet.

De som sliter med rus og som er motiverte for og har behov for behandling, kan ofte bli møtt med lange ventelister. Stavanger Høyre vil at flere skal få raskere behandling, og at flere mottar en behandling som passer en selv. For å sikre en helhetlig og funksjonell rusbehandling, er det viktig å kunne komme inn i trygge, rusfrie rammer. Derfor ønsker Stavanger Høyre å satse på tilpassede bomiljøer og arbeidstrening. Eierskap til egen avrusning er viktig for gjennomføring. Derfor mener Stavanger Høyre at selvhjelp skal være førende innenfor rusomsorgen.

Stavanger Høyre vil:

- Arbeide for å gi flere rusavhengige tilbud om aktivitet, utdanning, og/eller jobb etter behandling.
- Arbeide for at det er tilstrekkelig med døgnplasser innen psykisk helse og rus i spesialisthelsetjenesten.
- Styrke hjelpetiltak rettet mot personer som sliter med rusavhengighet.

- Styrke og stimulere den frivillige innsatsen blant annet gjennom gode tilskuddsordninger for frivillige og ideelle organisasjoner, som vil iverksette tiltak innen friskliv, psykisk helse og rus.
- Styrke behandlingen og ettervernet innen rusomsorg og psykiatri – både for brukere og pårørende.
- Følge opp at Stavanger kommune følger Helsedirektoratets retningslinjer og utdeling av brukerutstyr.
- Etablere et pilotprosjekt om «På-dagen-tilbud» til personer som er rusavhengige og søker hjelp.
- Få en bedre oversikt over bruken av LAR i behandling. LAR er livreddende for mange tunge rusmisbrukere, men det er betenkelig at så mange unge rusmisbrukere kommer inn under ordningen.
- Flytte rehabilitering og rustiltak fra området ved Byterminalen til et bedre egnet område.
- Jobbe for å styrke tilbudet for personer som både har utfordringer med rus og psykisk helse.

Psykisk helse

En god psykisk helse er viktig for å ha god livskvalitet. Derfor må innsats settes inn tidligst mulig for mennesker som opplever psykiske helseplager, og det må sikres gode lavterskeltilbud. Hensikten med lavterskeltilbud er å redusere ventetiden. Høyre vil vri ressursene slik at de som har behov for et møte med en behandler får dette så raskt som mulig.

Psykisk helse oppleves fortsatt som et stigmatiserende tema i flere samfunnsgrupper, og psykisk uhelse har store personlige kostnader for den enkelte, pårørende og samfunnet.

Psykisk uhelse er årsaken til en stor andel av sykefraværet i Norge. Aktivisering og deltakelse i samfunnet vil for mange være den beste forebyggingen mot psykisk uhelse. For Stavanger Høyre er det viktig å signalisere at alle mennesker kan bidra og være en aktiv del av sine fellesskap og storsamfunnet. Et godt og sømløst samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen er avgjørende for at psykiatriske pasienter får den beste overgangen fra sykehus til bolig.

Stavanger Høyre vil:

- Arbeide for å forhindre mobbing, ekskludering og ensomhet.
- Styrke eksisterende lavterskeltilbud i skolen og på helsestasjonen. Dette kan inkludere nye former for lavterskeltilbud, for eksempel med oppsøkende tilbud til skolene.
- Legge til rette for at barn og unge kan kontakte helsesykepleier og helsestasjon digitalt.
- Sikre at alle som har behov raskt får et første møte med en kvalifisert behandler.
- Styrke samarbeidet med frivillige og ideelle organisasjoner som jobber for og med mennesker som sliter med psykisk uhelse.

- Arbeide for en bedre kjønnsbalanse blant de ansatte i skolehelsetjenesten.
- Innføre et eget guttetilbud på helsestasjon for ungdom – til etterlevelse av eksempel fra Sandnes, hvor én ukedag er reservert gutter.
- Sikre at de som ikke får tilbud hos spesialisthelsetjenesten får et tilbud hos kommunen.
- Tilby lærere og annet helsepersonell veiledning i å gjenkjenne symptomer på psykisk uhelse, slik at de kan varsle skolehelsetjenesten tidlig ved tegn på selvskading eller annen bekymringsfull atferd.
- Ansette helsesykepleiere i 100 prosent stilling på alle skolene i Stavanger.
- Øke antall miljøterapeuter i Stavangerskolen.

Integrering

Stavanger Høyre vil gi muligheter for alle. Språkopplæring, kvalifisering og respekt for våre verdier er nødvendig for integrering. Den enkelte må få et individuelt tilpasset integreringstilbud og skal møtes med krav og forventninger om å delta aktivt i det norske samfunnet. Å stille krav er å bry seg. Vårt mål er å gjøre enkeltmennesker og familiene selvhjulpne slik at de kan komme seg varig ut av lavinntekt. Vi har et ansvar for å motvirke at fattigdom går i arv.

Stavanger er en internasjonal by med et flerkulturelt samfunn. Krigen i Ukraina har sendt mange på flukt og vi vil stille opp og ta imot flere flyktninger de kommende årene. Stavanger kommune skal bidra til å bosette vår andel av flyktninger som kommer til Norge.

Stavanger Høyre ønsker å tilrettelegge for at flere og flere innvandrere kan skape sin egen fremtid og bidra til at andre lykkes ved å skape muligheter for andre. Integreringsstrategien vår er klar: arbeid, språk og utdanning er nøkkelen til god integrering. Vi ønsker å ta hele kommunen i bruk og bidra til at vi får en jevn bosetning av flyktninger i hele kommunen, og vil bidra til å skape naturlige arenaer og møteplasser der folk kan møtes på tvers av etnisitet og sosial bakgrunn.

Stavanger har over mange år jobbet aktivt med områdesatsinger. Dette vil være et viktig virkemiddel også fremover.

Stavanger Høyre vil:

- Styrke arbeidet med å dra nytte av kompetanse og kreativitet fra hele den yrkesaktive befolkningen i arbeidslivet.
- Sikre spredning av flyktninger i hele kommunen og unngå opphoping av levekårsutfordringer.
- Opprette kompetansehevingsprogram for norske arbeidsinnvandrere.

- Sørge for en anstendig standard på boligene kommunen tilbyr flyktninger og asylsøkere.
- Aktivt benytte leie-til-eie-modeller for å sikre at flere kan bli boligeiere.
- Tilby gratis/prisreduert kollektivtilbud til flyktninger og asylsøkere.
- Styrke arbeidet med norskopplæring av fremmed/flerspråklige i barnehage, skole og etterutdanning.
- Øke deltagelsen i barnehage blant innvandrere, blant annet ved å drive oppsøkende virksomhet og sikre billigere barnehage for familier med dårlig råd.
- Koble opplæringstjenesten inn på ungdomstrinnet og legge til rette for en god overgang til videregående, og sørge for at det etableres tiltak for ungdom som har droppet ut eller står i fare for å gjøre det.
- Styrke arbeidet med digital dømmekraft og nettvett på skolen og skolens arbeid knyttet til temaer som rasisme, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme.
- Styrke tverrfaglig samarbeid mellom politi, helsetjenester, organisasjoner og oppvekst og kulturfunksjoner i kommunen.
- Legge til rette for god informasjon til innvandrere og asylsøkere, spesielt med sikte på å øke innvandrerkvinnens deltagelse i samfunns- og arbeidsliv.
- Tilby mottaksklasser ekstra norskopplæring i sommerferien.
- Sørge for god oppfølging av barn som returnerer etter lengre perioder i utlandet.
- Legge til rette for praksisplasser for innvandrere med mangelfulle norskkunnskaper.
- Samarbeide med næringslivet om å gi kurs og opplæring for innvandrere. En slik satsning vil også bidra til et mer mangfoldig næringsliv i regionen.
- Kartlegge og identifisere kompetansebehovet for flyktninger og innvandrere etter utdanningsnivå.
- Arbeide mot negative holdninger til utenlandske navn på CV.
- Legge til rette for fadderordninger rettet mot nyankomne innvandrere som integreringstiltak, fadderordning for leksehjelp – både for barn og unge som elever, men også for foreldre som skal følge opp egne barn.
- Samarbeide med idrettslag og andre organisasjoner for å sikre bedre integrering blant innvandrere.
- Gi barn og unge mellom 6 og 18 år fritidskort på kr 1.000 per halvår, slik at de kan delta på fritidsaktiviteter i Stavanger kommune.
- Styrke tilskuddsordning til frivillige organisasjoner som arbeider med integrering og som vil prioritere opplæring om arbeidslivet og arbeidsmiljøloven – for eksempel organisasjoner som Fair Play Bygg Rogaland og Cartias.
- Innføre aktivitetsplikt for alle sosialhjelpsmottakere, herunder også innvandrere, hvor det kan være mulig å kombinere språkopplæring med arbeid og sosialhjelp. I første omgang utvides det til sosialhjelpsmottakere under 40 år.
- Arbeide aktivt for at Stavanger kommune er en foregangsmodell ved ansettelse av personer med minoritetsbakgrunn, hvor målet er at 10 prosent av rådgivere og ledere i Stavanger kommune skal ha innvandrerbakgrunn.

- Opprette et målrettet kvalifiseringsløp for flytninger tilpasset behovene til bransjer og næringer som trenger arbeidskraft. Dette forutsetter et tett samarbeid mellom næringsliv og det offentlige.
- Arbeide for en lovendring slik at arbeidsinnvandrere fra land utenfor EØS-området, som har gyldig arbeidstillatelse i Norge i tre år, automatisk får innvilget næringsdrivende tillatelse ved fornyelse av sin arbeidstillatelse.
- Styrke innvandrere og personer fra området utenfor EØS-området sin deltakelse i frivillig arbeid, slik at nettverk og erfaring kan bli en inngang til det ordinære arbeidsliv.
- Legge til rette for mentorordninger mellom innvandrere og næringslivet.
- Forsterke likestillingsarbeidet blant innvandrere. Det skal være en felles forståelse om like muligheter for både gutter og jenter blant innvandrere og flyktninger som velger å bosette seg i Stavanger kommune.
- Arbeide for et romslig livssynsnøytralt seremonibygge i Stavanger.
- Sikre at Stavanger kommune har handlingsplaner mot radikaliserings og ekstremisme.

Rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid

Det er mange underliggende årsaker til at noen trekkes mot kriminelle miljøer. Derfor må vi kontinuerlig arbeide med forebygging. Stavanger kommune benytter i dag SLT-modellen og Stavanger Høyre ønsker å satse videre på denne.

SLT (Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak) er en modell med styrende, koordinerende og utførende nivå, hvor ulike aktører inngår i et forpliktende samarbeid. Dette handler om å mobilisere de gode kreftene i samfunnet, og ta tak i de mange ulike faktorene som kan være årsaken til kriminalitet. For å lykkes må de kommunale tjenestene arbeide godt sammen – på tvers av sektorer. Samtidig som kommunen må samarbeide med både politi, helse og sivilsamfunn.

Hatkriminalitet er et alvorlig samfunnsproblem, som Stavanger Høyre vil arbeide særlig med å begrense. Hatkriminalitet er en usedvanlig ondskapsfull form for kriminalitet, som rammer noen på bakgrunn av hvem den enkelte er. Vi mener at Stavanger skal være en kommune hvor alle har frihet og trygghet til å være seg selv – uavhengig kjønn, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, etnisitet eller funksjonsevne.

Stavanger Høyre vil:

- Gi god opplæring til barn og unge i både barnehage og skole i å respektere egne og andres kropp og grenser.
- Sikre implementering av handlingsplan for forebygging av vold i nære relasjoner.
- Sikre et godt krisetilbud til både menn og kvinner.
- Arbeide mot negativ sosial kontroll.
- Lære skoleelever respekt for minoriteter.
- Legge til rette for en regnbueplass i Stavanger.
- Arbeide for å bedre respekten for LGBTQ+ personer, inkludert i religiøse miljøer.
- Arbeide aktivt mot hatkriminalitet, i samarbeid med politi og sivilsamfunnet.

Kapittel 3: Velferd, helse og omsorg

God folkehelse

Folkehelse handler om hvordan du, jeg og vi alle har det; helse, fravær av sykdom, mestring, trivsel og livskvalitet. Grunnlaget for god helse skaper den enkelte selv. Arbeid med folkehelse er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte eller indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, og forebygger fysisk og psykisk uhelse. Stavanger Høyre vil legge til rette for at innbyggerne kan ta gode og sunne helse- og livsstils valg i hverdagen. Kommunen skal bidra til en forebyggende helsepolitikk ved å synliggjøre de gode og sunne valgmulighetene. Det skal tilrettelegges for fysisk aktivitet for å motvirke inaktivitet i ulike aldersgrupper og blant personer med nedsatt funksjonsevne.

Mange opplever ensomhet, og Stavanger Høyre vil at kommunen skal legge til rette for gode møteplasser og fellesområder som skaper økt sosial kontakt.

Stavanger Høyre vil:

- Være en aktiv pådriver for å fullføre byggingen av nye SUS (Stavanger universitetssykehus).
- Styrke det generelle arbeidet med folkehelse i kommunen og gjøre det enklere for hvert enkelt til å ivareta sin egen helse på en god måte.
- Styrke fastlegeordningen og sikre at alle innbyggerne har tilgang til legetjenester når de trenger det.
- Tilrettelegge for inkludering og medvirkning på så mange områder som mulig.
- Arbeide aktivt for at kvinnehelse får økt fokus og prioritet.
- Sikre at alle får tilbud om hjemmebesøk av jordmor tre dager etter fødsel.
- Arbeide for at kvinner får bedre oppfølging etter fødsel og tiden etter ved for eksempel å tilby amnehjelp.
- Prioritere å gi kvinner med rusutfordringer, psykiske helseutfordringer eller andre forhold som krever særlige hensyn gratis kontroll på helsestasjonen med mulighet for celleprøve og prevensjon.
- Integrere psykisk helse i folkehelsearbeidet.
- Styrke tilbudet til personer med spiseforstyrrelser.
- Legge til rette for trening i sosial mestring for å motvirke ensomhet.
- Legge til rette for å opparbeide aktivitetsparker med treningsapparater for alle aldersgrupper i alle deler av kommunen.
- Arbeide for at seniorsentrene og frivillighetssentralene fortsatt skal ha en viktig funksjon som sosiale møteplasser i lokalmiljøene.
- Styrke tilbudet av lokale tverrfaglige lavterskel rehabiliteringstilbud i kommunen, for å motvirke behov for behandling på sykehus eller omsorgsinstitusjon.
- Aktivt jobbe for at Stavanger skal bli ledende på å ta i bruk digitale helseløsninger som bidrar til å holde innbyggerne friske lenger.

En moderne seniorpolitikk – Leve hele livet

Reformen «Leve hele livet» skal bidra til at eldre kan mestre livet lenger og ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene. Utgangspunktet for reformen er en erkjennelse av at de gode løsningene finnes lokalt, men at de i enda større grad kan spres til andre.

I samsvar med stortingsmeldingen «Leve hele livet» ønsker Stavanger Høyre å tilrettelegge for et samfunn med mange flere eldre. Et aldersvennlig samfunn vil komme hele befolkningen til gode fordi et lokalsamfunn som er trygt, inkluderende og tilgjengelig for eldre, vil også være det for barn og føre til økt livskvalitet for øvrige innbyggere. Viktige faktorer som påvirker eldre sin helse og trivsel er: tilrettelagte boliger og uteområder, transportmuligheter, deltakelse i samfunns- og arbeidsliv, sosial deltakelse, kommunikasjon og informasjon.

Stavanger Høyre vil:

- At Stortingsmeldingen «Leve hele livet» skal være førende for vår seniorpolitikk.
- Arbeide for at Stavanger etablerer en demenslandsby etter modell fra Carpe Diem demenslandsby i Bærum kommune.
- Bygge nytt sykehjem i Jåttåvågen (Hinna kommunedel), realisere andre byggetrinn Ramsvigtunet (Storhaug kommunedel) og vurdere utvidelse av Blidensol (Hillevåg kommunedel)
- Bygge ut flere omsorgsboliger.
- Styrke bemanningen på sykehjemmene og innen hjemmesykepleien.
- Videreføre samboergaranti på sykehjemmene.
- Fokuserer på en differensiering i boligkonsept med livsløpsstandard og universell utforming.
- Samarbeide med private og ideelle utbyggere av «omsorg +»-boliger, hvor det offentlige stiller med ressurser som sikrer beboerne et helsefaglig tjenestetilbud.
- Blande beboere med ulik alder og bakgrunn for å skape gode møteplasser for en aktiv alderdom.
- Bygge seniorboliger med tilknytning til servicefunksjoner som apotek, aktivitetsrom og treningsfasiliteter.
- Bidra til bevisstgjøring om at hver enkelt tar ansvar for å planlegge sitt liv og sin alderdom.
- Arbeide for å fjerne diskriminerende lover og regler som rammer eldre spesielt.
- Sikre at det finnes gode løsninger for praktisk og økonomisk støtte til tilrettelegging og ombygging av bolig.
- Passe på at seniorsentre er lett tilgjengelig i alle deler av kommunen.
- Etablere prosjekter som «Spisevenn» i samarbeid med frivillige og legge til rette for sosiale restaurantbesøk, slik at hjemmeboende eldre kan spise måltidene sammen med andre i lokalmiljøet.
- Jobbe for at studenter kan leie rimelige boliger i tilknytning til aldersboliger i bytte mot deltakelse i aktivitetstilbud.

- Tilby helsestasjon for eldre i samarbeid med seniorsentrene.
- Øke kunnskapen om demens i befolkningen og samarbeide mer med frivillige om etableringen av flere aktivitetstilbud, også for yngre personer som får demens.
- Bidra til at alle som arbeider i omsorgsrelaterte yrker skal kunne snakke og lese godt norsk.
- Gjennomgå og forbedre prosessene når eldre og syke blir overført mellom spesialisthelsetjenesten (SUS), sykehjem og hjemmetjenesten.
- Tilby eldre digital assistanse, for eksempel en ordning med digital hjemmehjelp eller på bibliotek og servicetorg.
- Øke kunnskapen om digital sikkerhet blant eldre, slik at eldre blir trygge digitale brukere.
- Tilby forebyggende hjemmebesøk, hvor man også vurderer fremtidig bosituasjon.
- Tilby minst én times aktivitet på eller utenfor sykehjem pr dag.
- Gjeninnføre fritt brukervalg i helse- og omsorgstjenestene.
- Bidra til at personer over 65 år er delaktig i representasjon i politiske organer og ved oppnevninger i offentlige utvalg.
- Legge til rette for at pensjonister har muligheten til å ha inntekt i tillegg til allerede opptjent pensjon.
- Organisere hjemmetjenesten slik at brukerne har færrest mulig ansatte å forholde seg til.
- Prioritere jevnlig gjennomgang av medikamentlistene for eldre som får hjemmesykepleie eller er på sykehjem.
- Sikre at all bruk av velferdsteknologi er tilpasset brukernes forutsetninger, og at digitalisering ikke fører til mindre menneskelig kontakt.
- Opprettholde tilskuddsordninger til frivillige organisasjoner som kan tilby tilleggstjenester til eldre, for eksempel tilbud om trening.
- Sikre at tilbud om nattpatrulje også tilbys i kommunedelene Rennesøy og Finnøy.

Kvalitet og valgfrihet hele livet

Respekten for enkeltindividet er grunnleggende for Stavanger Høyre. Vi ønsker at våre innbyggere skal leve et godt liv – også når helsen svikter. Egenmestring og tidlig innsats er viktig i dette arbeidet.

Det er avgjørende å få trygg og god helsehjelp når man trenger det. En av hovedutfordringer i omsorgspolitikken er å sikre bedre kvalitet og innhold i tjenestetilbudet, ved blant annet å øke kompetansen hos de ansatte i sektoren, ha søkelys på gode rutiner og god organisering, og jobbe for tilgjengelige og enkle digitale løsninger.

Alle bo- og behandlingssentrene i kommunen har innført sen middagsservering og har matlevering fra et storkjøkken, hvor egen ernæringsfysiolog setter sammen menyer tilpasset ulike behov for våre beboere. Stavanger Høyre vil ha samboergaranti, slik at alle som har behov for heldøgns sykehjemsplass og ønsker å bo sammen skal få lov til det.

Stavanger Høyre vil:

- Arbeide for at omsorgstilbudet skal være mest mulig individuelt tilpasset ut fra en faglig vurdering, og at den hjelpetrengende skal bli møtt med respekt og verdighet.
- At den hjelpetrengende skal tas med på råd og få lov til å påvirke tilbudet mest mulig når omstendighetene gir mulighet for det.
- Styrke tilbudet om sen middagservering på alle sykehjem.
- Legge til rette for flere plasser der unge og eldre kan møtes og være i aktivitet på tvers av generasjoner, for eksempel ved å inngå samarbeid med barnehager og skoler.
- Redusere unødvendig medikamentbruk gjennom å sikre at flere ansatte har opplæring i riktig legemiddelbruk.
- Ansette flere aktivtører, fysioterapeuter og ergoterapeuter på sykehjemmene våre.
- Jobbe for å øke LHBTIQ+ (lesbiske, homofile, bifile, transpersoner, kjønnsidentitet, kjønnskarakteristika og queerspersoner) kompetansen blant ansatte på sykehjem for å sikre respekten og retten til å være seg selv hele livet.
- Ha som mål at beboere på kommunale sykehjem skal kunne velge mellom minst to ulike matretter.
- Sørge for at personer med demens og deres påførende får et eget tilbud, som for eksempel avlastningstilbud og kurs.
- Styrke valgfriheten i det kommunale tjenestetilbudet.

Helseansatte-løftet

Ansatte er vår viktigste ressurs for å sikre god eldreomsorg. Da er det avgjørende at vi evner å ta vare på dem og sikre muligheten til etter- og videreutdanning slik at vi til enhver tid har den nødvendige og riktige kompetansen. Stavanger kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver for nyutdannet helsepersonell. Samtidig vil vi arbeide for at ansatte innen helse- og omsorgssektoren kan stå lenger i jobb ved å; fjerne den absolutte aldersgrensen; åpne for å endre stillingsinstruksen og stillingsbrøken etter oppnådd aldersgrense, og; la helse- og omsorgsmedarbeiderne som ønsker det, kunne bidra på flere områder helse- og omsorgssektoren som ikke krever autorisasjon.

Stavanger Høyre vil:

- Gjennomgå oppgavefordelingen mellom sykepleiere og andre ansatte for å bedre utnytte sykepleiernes kompetanse.
- Være en kommune som investerer i kompetanse og tilbyr etter- og videreutdanning mot å binde seg i stillingen i inntil to år etter endt utdanning.
- At heltids- og faste ansettelser skal alltid være hovedregelen. I samarbeid med tillitsvalgte skal det sees på alternative turnuser som sikrer fleksibilitet og skal være helsefremmende.
- Tiltrekke oss nyutdannet helsepersonell ved å dekke gebyr til autorisasjon/lisens mot fremleggelse av ansettelseskontrakt med privat- eller offentlig arbeidsgiver.

- Tilby ufaglærte i sykehjem og hjemmetjenesten utdanning, slik at flere får fagkompetanse.
- Arbeide for at ansatte hjelpepleiere med sykepleierutdanning fra hjemlandet får godkjent utdanningen.
- Undersøke tiltak som kan sikre at flere sykepleiere og helsefagarbeidere kan stå lengst mulig i yrket.
- Satse på gode praksisordninger hvor studenter blir veiledet av kvalifiserte helsearbeidere, som mottar en kompensasjonsordning med tilrettelagt tid og avlønning.
- Gå i dialog med UiS og undersøke muligheten for et samarbeid, hvor helseansatte – som tar en mastergrad, kan skrive masteroppgaver basert på kommunens behov for forskning.

Valgfrihet gir bedre tilbud

Det viktigste for Stavanger Høyre er å tilby gode tjenester til de som trenger det.

Velferdstjenestene skal i hovedsak være offentlig finansiert og regulert. Private leverandører har gjennom også mange år bidratt med å levere gode tjenester til innbyggerne.

Stavanger Høyre ønsker å videreføre en velferdsmiks, der vi tar i bruk alle gode krefter som vil være med på å skape et bedre og mer mangfoldig tilbud. De demografiske utfordringene som vil møte kommune-Norge vil kreve at alle ressurser mobiliseres og tas i bruk. Vi er helt avhengig av en velferdsmiks for å løse fremtidens utfordringer innen helse og velferd.

Stavanger kommune skal tilby like tjenester til alle kommunens innbyggere, uavhengig av personlig økonomi. Et mangfold av leverandører sikrer en sunn konkurranse om å utvikle tjenesten til glede for kommunens befolkning, og sikrer valgfrihet og medbestemmelse.

Sosiale entreprenører er et verdifullt tilskudd til aktørene som leverer gode velferdsløsninger. Sosiale entreprenører kjennetegnes ved at de er innovative og sosialt engasjerte, men har som mål å være økonomisk bærekraftige uten å motta gaver og tilskudd. Stavanger Høyre støtter fremveksten av sosiale entreprenører.

Stavanger Høyre vil:

- Legge til rette for at sykehjem også kan drives av private og ideelle aktører.
- Legge til rette for at helsetjenester kan tilbys av private og ideelle aktører der dette er formålstjenlig.
- Beholde fritt brukervalg i Stavanger kommune.

Pårørende som ressurs

Stavanger Høyre vil legge forholdene til rette for at pårørende som ønsker det, kan være med å bidra. Målet er å oppnå et positivt samspill mellom pasient, pårørende og det offentlige helseapparatet. Vi vil at pårørende skal kunne påvirke helsetilbudet når pasienten selv ønsker det, og gi mulighet for å bidra i samarbeidet med helsetjenesten.

Vi ønsker at Stavanger kommune i større grad involverer pårørende – blant annet med regelmessig kommunikasjon mellom tjenestestedene og pårørende.

Stavanger Høyre vil:

- Gi god informasjon til pårørende slik at de vet hvor de kan henvende seg for å få hjelp.
- Sørge for språklig forståelse for alle grupper av pårørende.
- Sørge for at pårørende som melder avvik alltid skal få en tilbakemelding.
- Undersøke muligheten for å anskaffe et kommunikasjonsverktøy – applikasjon – hvor pårørende mottar informasjon om brukerens helse, besøk på sykehjem, ernæring og lignende. Et slikt verktøy kan utvikles med inspirasjon fra foreldrekommunikasjon i barnehager, men må naturligvis være i tråd med gjeldende regelverk for håndtering av persondata.
- Sikre god oppfølging av barn og unge som pårørende.
- Gjennomføre pårørendeundersøkelser.

Likestilling for mennesker med nedsatt funksjonsevne

Stavanger Høyre vil at alle mennesker skal oppleve å ha en likestilt og fullverdig hverdag ut ifra egne behov – uavhengig funksjonsevne eller funksjonshemming. Vi vil arbeide for at alle i Stavanger har like muligheter til å delta i aktiviteter i kultur, fritid, friluft, idrett og frivillig arbeid. Dessverre har andelen av funksjonshemmede som er i arbeid gått ned. Dette er en utvikling som må snus.

Stavanger Høyre vil:

- Arbeide mot all form for diskriminering ved å styrke kunnskapen om CRDP (FN konvensjonen Convention on the Rights of Persons with Disabilities) både blant folkevalgte og administrasjonen på alle nivåer.
- Sikre universell utforming av offentlige områder.
- Arbeide for at brukerstyrt personlig assistent (BPA) forstås og praktiseres som et likestillingsverktøy, som sikrer muligheten til å leve selvstendige, uavhengige og aktive liv.

- Jobbe for at mennesker med funksjonshemming og kronisk sykdom og deres pårørende får et godt helse- og omsorgstilbud, herunder fastlege, koordinator, individuell plan, BPA, fysioterapi, habilitering og rehabilitering og lærings- og mestringstilbud.
- Gi familier med barn med funksjonsnedsettelse gode, tilrettelagte, helhetlige og koordinerte tjenester hvor barnas beste legges til grunn.
- Arbeide for at alle skal kunne velge hvor de skal bo og hvem de skal bo med. Alle skal kunne bo trygt i egne hjem.
- Høyre vil jobbe for flere tilgjengelige boliger, at mennesker med funksjonsnedsettelse sikres selvbestemmelse i bosituasjonen, får tilgang til startlån, tilpasningstilskudd og kommunal bostøtte ved behov.
- Styrke prosjektet «Leie til eie» for velferdsboliger og sikre tildeling av startlån slik at også innbyggerne med sammensatte hjelpebehov kan få en bo-karriere.
- Bidra til at det etableres flere HELT MED-arbeidsplasser i kommunen.
- Arbeide for at flere personer med funksjonsnedsettelse blir innkalt til intervju ved utlysning av stillinger i kommunen.
- Sikre at kommunen har en rekrutteringsstrategi for mennesker med funksjonsnedsettelse.
- Sikre kompetanse om nevrodiversitet blant ansatte i kommunale tjenester.

Frihets- og velferdsteknologi

Stavanger Høyre ønsker at Stavanger kommune skal være en innovativ kommune med stadig bedre kvalitet og effektivitet i tjenestene, og god medarbeidertilfredshet til det beste for innbyggerne. Velferdsteknologiske løsninger er hjelpemiddel som kan tas i bruk for å trygge innbyggerne og gi større selvhjelpenhet til dem som har et hjelpemiddelbehov.

Teknologi gir store muligheter for å bedre brukernes liv. De mulighetene må vi gripe. Samtidig skal kommunen utvise en sunn skepsis og gjøre seg kjent med mulig risiko før produktene introduseres for brukerne. Velferdsteknologi kan imidlertid ikke erstatte grunnleggende menneskelig kontakt, og er ikke ment som «i stedet for», men «i tillegg til».

Stavanger Høyre vil:

- Ta i bruk velferdsteknologi der det er hensiktsmessig.
- At Stavanger kommune skal være en pådriver for utvikling av løsninger som gir effektivitet i tjenestene, som for eksempel elektroniske låser i hjemmetjenesten.
- Bruke velferdsteknologi for å gi den enkelte bruker økt livskvalitet og trygghet.
- Utvikle og tilby en digital portal der innbyggere enkelt kan se hvilke løsninger kommunen, NAV og spesialisthelsetjenesten kan tilby og hva den enkelte kan anskaffe selv.
- Bruke teknologi som understøtter dialogen mellom tjenesteyter, tjenestemottaker og pårørende.
- Sikre at personvernet ivaretas ved bruk av velferdsteknologi.

- Sikre at teknologi ikke erstatter personalet, men blir et verdifullt supplement.
- Få på plass et sentralt plassert visningssted som kan gi innbyggerne våre en fylldig innsikt i hvilke tilbud som finnes innen velferdsteknologi og hvordan vi sammen kan tilrettelegge for bruk av velferdsteknologi hos den enkelte innbygger.
- Videreutvikle HelseCampus som en samarbeidsarena og et test-, simulerings- og innovasjonssenter i samarbeid med andre offentlige og private aktører i regionen.

Kapittel 4: Klima, miljø og natur

En god, grønn og bærekraftig kommune

Stavanger skal være en foregangskommune innen klima og miljø. Som én av 112 europeiske byer i EUs Mission cities skal Stavanger være klimanøytral innen 2023. Ifølge EU regnes en by som klimanøytral om utslippene ikke overstiger det naturen og teknologiske løsninger klarer å ta opp. Året 2023 markerer også sluttåret for FNs tiår for naturrestaurering, en satsing aktualisert etter signeringen av FNs naturavtale på tamen av 2022. Stavanger Høyre vil i god konservativ ånd stoppe nedbygging av sårbare naturtyper, reparere habitat for rødlistede arter og ellers legge til rette for økt biologisk mangfold og bedre naturopplevelser i kommunen. Vi vil vurdere alle forslag om miljø- og klimatiltak etter om kostnaden står i stil til nytteverdien, så vi sikrer at de mest effektive tiltakene gjennomføres først. Målet om klimanøytralitet kan nås ved hjelp av klassisk naturvern og naturbaserte løsninger, tillegg til utslippskutt grunnet mer effektiv transport, bedre avfallshåndtering, mer gjenbruk, overgang fra fossile energikilder og fjerning av lokale kilder til forurensing.

Stavanger skal bli utslippsnøytral, ha en ressursbruk som ivaretar og styrker det biologiske mangfoldet, og vi skal gi innbyggerne tilgang til naturen. Vi skal også gjøre det enklere å reise mellom hjem, jobb, skole og fritidsaktiviteter på raske, rimelige og miljøvennlige måter.

Stavanger Høyre vil:

- Anskaffe autonome elektriske ferger som betjener øyene (via fylkeskommunen)
- Gjøre det enklere og rimeligere å bruke kollektivtransport.
- Skape flere grøntområder og sørge for mer biologisk mangfold.
- Gjøre Stavangerregionen verdensledende på gjenbruk og materialgjenvinning ved å oppfordre til etablering av materialgjenvinningsanlegg og ombrukssentral for byggevarer, og i den forbindelse bruke kommunens innkjøpsmakt til å skape nye markeder.
- Ivareta både det sosiale miljøet, det fysiske miljøet og kommuneøkonomien i klima- og miljøarbeidet.
- Iverksette tiltak som reduserer det generelle strømforbruket, og jobbe aktivt for å øke den lokale energiproduksjonen.
- Prioritere de tiltakene som gir mest mulig utslippsreducerende effekt per tiltakskrone.
- Gjennomføre pant på gamle vedovner for å redusere utslipp og gi innbyggerne mulighet til en mer effektiv alternativ varmekilde.
- Legge en rådgivningsfunksjon til servicetorget for innbyggere som trenger bistand til å velge energieffektivisering og søke om offentlige midler.
- Utrede bane til Ullandhaug, Forus og flyplassen
- Innføre tiltak for å redusere mengden søppel i offentlige områder med 80% innen 2030.
- Rehabiliterer flere kommunale broer og kaier.

- Jobbe for at kommunen innfører et eget klima- og bærekraftspartnerskap med lokalt næringsliv etter modell fra NHO og staten. Partnerskapet er frivillig, men skal stille forpliktende krav til bedrifter som ønsker å delta.

Et helhetlig transporttilbud

Innbyggerne har ulike reisevaner. Mange trenger og ønsker å ha egen bil, og så er det viktig at alternativene til egen privatbil blir best mulig. Vi vil gjøre det enda mer effektivt og enkelt å klare seg uten bil i hverdagen, slik at hver enkelt kan ta egne gode valg.

Et helhetlig transporttilbud må kunne transportere folk fra der de er til dit de skal. Vi må senke terskelen for å reise kollektivt ved å utbedre rutetilbudet, optimalisere samarbeidet mellom offentlige og private aktører, integrering av el-bysykler, andre delingsløsninger og rettfærdige, smarte billettpriser.

Vi må tenke nytt om hvordan vi skal finansiere og organisere kollektivtilbudet, vi må bruke ny teknologi og vi må utnytte eksisterende kapasitet bedre fremfor å bygge ut ny.

Stavanger Høyre vil:

- Kartlegge bo- og arbeidssteder for å optimalisere reisetid og kollektivtilbud.
- Stimulere til elektrifisering av fritidsbåter, for eksempel ved å støtte ladestasjoner i småbåthavnene.
- Få på plass autonom vanntransport i havnebassenget for å sikre enkel tilgang til sentrum, og redusere reiseavstanden mellom områdene rundt havnebassenget.
- Jobbe for at fylkeskommunen skal anskaffe autonome, elektriske ferjer som betjener øyene.
- Få på plass flere og bedre bussruter i Stavanger. Både egne ruter som kan transportere folk rundt i de sentrumsnære bydelene, men også ruter som lar folk reise fra en kommunedel til en annen, uten å nødvendigvis måtte kjøre innom sentrum.
- Utvikle et billettsystem som senker terskelen for å reise kollektivt. En prissetting mer tilpasset avstanden du reiser og en felles applikasjon for mobilitetstjenester i regionen.
- Undersøke mer bruk av fleksible bestillingsbusser eller Hent-meg-ordninger, spesielt utenfor storbyområdet. Dette kan inkludere kostnadseffektive flerbruksløsninger for det eksisterende tilbudet av tilrettelagt transport.
- Etablere flere dedikerte næringsparkeringsplasser for håndverkere og andre yrkesgrupper.
- Arbeide for å videreutvikle ordningen med el-bysykler, også på øyene.

- Arbeide for utbygging av infrastruktur for kollektivtransport mellom Ullandhaug og sentrum, herunder utredning av skinnegående trafikk til UiS/SUS, Forus og flyplassen.
- Utrede hvordan sykkelforbindelsen mellom Storhaug og Våland kan styrkes.

Kommunens villmark og biologiske mangfold – gi naturen plass!

Stavanger Høyre vil ta vare på det varierte naturmangfoldet vi har i hele kommunen. Vi skal forvalte byens biologiske mangfold på en bærekraftig måte, med lav terskel for frivillige bidrag. Sammen skal vi bevare kommunens grønne preg – også for kommende generasjoner. Vi er inne i FNs tiår for naturrestaurering og vi vil sikre finansiering lokalt, samt intensivere jakten på midler fra statlige og regionale støtteordninger for å reparere ødelagte naturtyper og reetablere leveområder for planter og dyr.

I arbeidet med et grønnere Stavanger er frivilligheten og de private grunneierne viktige støttespillere. Den kompetansen, erfaringen og operative slagkraften som finnes i frivilligheten skal få gode muligheter til å bidra, og kommunen kan innta en støttende rolle som sikrer maksimal effekt, fremdrift og forutsigbarhet for kommunale og frivillige skjøtelsprosjekter.

Stavanger Høyre vil:

- Kartlegge potensialet for vern, restaurering og utvidelse av parker og naturområder med mål om å fullføre Stavangers grønne korridorer, og sikre ferdsel mellom våre viktigste og største bynære grøntområder.
- Sikre finansiering til videre satsing på kommunale naturrestaureringsprosjekt og fellesprosjekter med naturorganisasjonene, herunder se på muligheten for å innføre en gaveforsterkningsordning hvor statlige, fylkeskommunale eller private tilskudd til naturrelaterte prosjekter i Stavanger forsterkes med midler fra miljøfondet.
- Etablere et treplantingsprogram og fremdriftsplan for å fremme lokale plantearter, få fart på treslagskiftet, øke CO₂-fangsten i stående biomasse og fjerne uønskede arter i Stavanger-naturen.
- Ta høyde for et klima med økende nedbørsmengder gjennom større krav til naturbaserte løsninger for overvannsproblematikk, for eksempel fordrøyningsmagasin og flere grønne tak.
- Sikre vannkvaliteten i innsjøene våre til det beste for biologisk mangfold og innbyggernes rekreasjonsmuligheter.
- Styrke innsatsen mot plastforurensing og arbeide for fjerning av plastavfall på land, i strandsonen og i sjøen.
- Ivareta gode økosystemer i byrommet, inkludert å styrke pollinering gjennom flere insektshotell.

- Få på plass en kommunal «bybonde-funksjon» for å samordne bruk av gressetere som skjøtselsarbeidere i friområdene. Teste teknologiske metoder for inngjerding for å unngå fysiske sperringer i naturen.
- Bidra med oppmerksomhet rundt lokale dyrevernsorganisasjoner, herunder Pinnsvinhjelpen og Norsk viltskykehus på Storhaug.
- Være oppdatert på utbredelse av uønskede arter på land og til havs, samt tiltak for å begrense utbredelse.
- Verne om hummer- og leppefiskbestanden i fjordene gjennom oppretting av reservater.
- Intensivere arbeidet med å fjerne spøkelsesredskaper i sjøen.

Kulturlandskap og bærekraftige nærmiljø

Turmuligheter i nærmiljøet og gode boligmiljø har stor påvirkning for helseforebyggende arbeid. Spesielt øyriket i Stavanger er kjent for sitt flotte og grønne kulturlandskap. Landbruket er den viktigste bidragsyteren til pleie og skjøtsel av kulturlandskapet.

Stavanger Høyre vil:

- I større grad benytte SMIL-midler (tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket) i hele kommunen og til ulike tiltak som ivaretar kulturlandskapet og biologisk mangfold, samtidig som det reduserer forurensning fra landbruket.
- Sikre at Stavangers befolkning skal ha kort vei til sammenhengende, grønne lunger. Tur- og friluftsområder sikres og utvikles gjennom et nært samarbeid mellom kommunen og grunneierne i kommunen.
- Tilby et mangfold av aktiviteter i friområdene våre der eksisterende infrastruktur gjør det mulig. Sjakkhage, stupebasseng, frisbeegolf, turorientering og klatrepark er eksempler på slike aktiviteter.
- Få på plass bade- og fortøyningssoner i Hinna, Hillevåg, Tasta, Storhaug og Hundvåg.
- Sikre at områder med høyt biologisk mangfold og kvalitet blir spesielt ivaretatt. Et tett samarbeid med Naturvernforbundet kan være et tiltak som veileder publikum og koordinerer frivillig innsats.
- Stille krav om sjøkabel, kabel i bakken ved fremtidig kraftutbygging.

Stavanger skal bli verdensledende på gjenbruk og materialgjenvinning

Samfunnet har over flere tiår overforbrukt ressurser og vært preget av en bruk-og-kast-mentalitet. For å nå våre lokale, nasjonale og internasjonale forpliktelser må dette endres.

Dette er en utfordring for samfunnet, men også en mulighet for Stavangerregionen. Det vil komme krav om ombruk og gjenbruk av materialer i mange industrier, ikke minst innenfor bygg- og anleggsbransjen.

Stavanger Høyre vil at Stavanger skal skape arbeidsplasser og ny industri ved å bidra til å utvikle en lokal og lønnsom verdikjede innen materialgjenvinning og ombruk. Vi er unikt posisjonert med en lang kystlinje som muliggjør transport av store mengder materialer til og fra regionen via kystveien. Vi må øke investeringer, støtteordninger og ta bruk kommunens innkjøpsmakt til å skape velfungerende markeder for gjenbruk og materialgjenvinning.

Stavanger Høyre vil:

- Ta initiativ til et større næringsmessig samarbeid i Stavangerregionen for ombruk og gjenvinning.
- Styrke markedet for gjenbruk av byggematerialer ved å stille krav i kommunale byggeprosjekter.
- Intensivere innsatsen mot matsvinn hos dagligvarebutikker og annet næringsliv, samt i husholdningene i kommunen.
- Se på nye næringskjeder og bruksområder for matavfall.
- Vurdere større grad av ombruk i kommunale bygg.

Samfunnssikkerhet miljø og trygghet

Sikkerhet og beredskap er mer aktuelt enn noen gang. Også lokalt er det viktig at vi fokuserer på sikkerhet og hvordan Stavanger til enhver tid er en trygg og god kommune. Kommunene er tillagt en sentral rolle i arbeidet med samfunnstrygghet, og skal identifisere farer som kan ramme kommunen og ha klare planer for forebygging av hendelser og ikke minst rutiner dersom ulykken inntreffer. Dette er et arbeid som Høyre ønsker å intensivere.

Det er også svært viktig at barnehagene og skolene i Stavanger har utstyr og rutiner som gjør dem i stand til å forebygge og håndtere alvorlige hendelser.

Stavanger Høyre vil:

- Foreta en ny vurdering av rutiner og utstyr som det er behov for dersom en sikkerhetssituasjon skulle oppstå, og sørge for at innbyggerne i Stavanger kommune er godt ivaretatt både i forhold til sikkerhet og nødvendig beredskap.

- Lage egne planer for forsyningssikkerhet og lagring av livsnødvendige medisiner og medisinsk utstyr.
- Styrke beredskapen på skoler og barnehager.
- Oppgradere og vedlikeholde tilfluktsrommene i kommunen. Se på hvordan arealene kan brukes til andre formål til daglig, men på kort varsel og med enkle grep tilbakeføres til tilfluktsrom i en trusselsituasjon.
- Styrke brannsikringen av kommunale boliger
- Fremskynde bygging av ny beredskapssentral i Stavanger kommune.

Kapittel 5: Næringsliv, kompetanse og innovasjon

Verdiskapning er grunnmuren i velferdssamfunnet og krever tett samarbeid på tvers av samfunnsaktører. Skal Stavanger fortsette å være energihovedstaden må vi prioritere satsing på lokale arbeidsplasser, kompetanse, innovasjon og bærekraft. Høyre vil at Stavanger skal lede an den videre utviklingen av Norges beste næringsregion. Det krever kunnskap om og vektlegging av næringslivets behov i den videre næringsutvikling i regionen.

Både vår velferd og vår samfunnsutvikling sikres ved at vi klarer å ivareta og skape lønnsomme og attraktive jobber i private bedrifter. Stavanger Høyre har som mål at Stavanger skal være den foretrukne vertskommunen for etablerte bedrifter, nyetableringer, gründere og oppstartsselskaper. Gjennom flere tiår har både bedrifter og arbeidstakere i Stavangerregionen bevist sin evne til omstilling og nyskaping. Dette er erfaringer vi skal bygge videre på når vi nå skal posisjonere oss mot fremtidens næringer. Derfor skal vi arbeide for gode rammevilkår, forutsigbarhet og rask saksbehandling der hvor kommunale instanser er involvert.

Som folkevalgte skal vi legge til rette for at eksisterende bedrifter utvikler seg, og at nye etableres. Høyre vil ha en aktiv tilnærming for å tiltrekke oss nye næringer og støtte den transformasjon som pågår innenfor olje- og gassnæringen. Støtte til den videre utviklingen av Universitetet i Stavanger er også svært viktig for utvikling av hele regionen. Turisme, teknologi, helse, mat og konferanser/festivaler er eksempler på næringer som kan gi gode arbeidsplasser for våre innbyggere.

Vi mener god tilgang på naturressurser som hav og vind, kombinert med kunnskap- og teknologiutviklingen i energisektoren, gir gode rammevilkår for nye virksomheter som ønsker å etablere seg i Stavanger.

Høyre er kompromissløse i kampen mot svart arbeid. Vi støtter samarbeidet med politi, skatteetat, NHO, LO og andre som arbeider for et seriøst arbeidsliv. Svart arbeid gir stor risiko for utnyttning av mennesker og er en trussel mot seriøse bedrifter.

Høyre vil utnytte mulighetene i det «grønne skiftet» til å hjelpe frem initiativer i eksisterende og nye bedrifter som utvikler nye klima- og miljøløsninger. Folkevalgte skal og kan ikke velge vinnerbedrifter eller bransjer, men skal gi langsiktige, gode, trygge og forutsigbare vilkår for alle næringer. Dette skal baseres på samspill med aktørene.

Stavanger Høyre vil:

- Gi gode og forutsigbare rammevilkår til alle næringer.

- Sikre at det avsettes tilstrekkelig areal til plasskrevende næringsvirksomhet (kategori 3-arealer) ettersom tilgang til denne typen arealer blir enda viktigere i den omfattende grønne omstillingen regionen er inne i.
- Arbeide for mindre byråkrati, forenkle regelverk og redusere terskelen for kontakt med næringsavdelingen.
- Arbeide for at Stavanger er en imøtekommende kommune med møteplasser som sikrer regelmessig kontakt mellom kommunens administrasjon, politikere, næringsliv og akademika.
- Bruke Stavanger kommune posisjon som innkjøper til å vri næringsutvikling i ønsket retning og fremme gründerskap og grønn omstilling.
- Legge til rette for et godt samarbeid mellom privat og offentlig sektor for å sikre nødvendig og sømløs utnyttelse av kompetanse, kvalitet, konkurransefordeler og økonomi.
- Arbeide for gode kommunedelsentre med utgangspunkt i «10 minutters byen», som gir enkelt tilgang på dagligvarehandel og lokalsentre.
- Styrke samarbeidet med politi og arbeidstilsynet for å avdekke, forebygge og straffe arbeidslivskriminalitet og svart arbeid.
- Gjøre det lettere og mer fordelaktig for bedrifter å ta inn flere lærlinger.
- Bygge opp et større fagmiljø i vår region på skrivning/håndtering av EU-søknader.
- Utvikle Stavanger til å bli en attraktiv by å etablere seg innen helseteknologi.
- I møte med et arbeidsmarked i omstilling vil vi legge til rette for urbane næringsområder langs kollektivknutepunktene.
- Bidra til å forenkle situasjonen for små og mellomstore bedrifter.
- Arbeide for å sikre Stavanger flere statlige arbeidsplasser, ettersom vår region har lavest antall per innbygger av de store byene i Norge.
- Legge til rette for aktiviteter knyttet til kommunen og regionens sjøområder. (Eksempelvis vannsportsenter i Hafrsfjord og båtturisme i Ryfylkebassenget).
- Prioritere en utvikling av Stavanger sentrum som service- og handelssentrum for hele regionen og styrke samarbeidet med Stavanger sentrum AS.
- Støtte opp om og utvikle nettverkene rundt «klyngesatsingene» i regionen. Norwegian Energy Solutions, Smart Care klyngen, Nordic Edge, Stiim Aqua Cluster, og Vital Infrastruktur Arena er nettverk som betyr mye for kompetanseutvikling og nye arbeidsplasser.
- Sørge for at Stavanger ligger langt fremme i å ta i bruk digitale løsninger som gjør det raskere og enklere for innbyggere og bedrifter, for eksempel i byggesaker.
- Videreutvikle Stavanger Forum som en ledende nasjonal og internasjonal kongress- og utstillingsarena, som er med å ivareta regionens internasjonale markedsføring.

Satsing på gründerskap og små bedrifter som vil vokse

Stavanger skal være en aktiv kommune når det gjelder opplæring av og samspill med gründere. Høyre vil støtte program som gir økonomisk og juridisk hjelp i oppstartfasen for nye bedrifter.

Stavanger Høyre vil:

- Videreføre og styrke Vekstfondet, og bidra til at det etableres et nytt offentlig/privat fond for investeringer i såkornfasen.
- Videreutvikle entreprenørskap i skolen gjennom Ungt Entreprenørskap, og gjøre det lettere å videreutvikle elevbedrifter etter avsluttet skolegang.
- Stille krav til kommunen som innkjøper av varer, teknologi og tjenester som etterspør nye løsninger og jobber for å bidra til innovasjon.
- Føre en bevisst politikk på å splitte opp anbud slik at det er mulig å levere tilbud på deler av anskaffelsen. Dermed kan små bedrifter konkurrere om kontrakter, noe som sikrer et mangfold av store mellomstore og små bedrifter.
- Utarbeide kvalifikasjonskrav i anbudene slik at de ikke unødige utelukker gründere og nystartede bedrifter

Energi

Europa står i en krevende energisituasjon som både handler om mengden tilgjengelig energi, import og eksport, nettkapasitet, det grønne skiftet og høye priser.

Strømkrisen som vi står midt oppe i har vist oss at vi ikke kan ta billig eller fornybar energi for gitt selv om regionen har et stort fornybart kraftoverskudd. Stavanger Høyre vil fortsette å arbeide for stabile og bærekraftige strømpriser for husholdningene, frivillige organisasjoner, og offentlige og private foretak. Hvis nasjonale tiltak ikke kommer tidsnok eller blir for svake, vil Høyre jobbe aktivt gjennom eierskapet i Lyse for at det tilbys priskontrakter som er tilpasset behovet.

Stavanger Høyre vil ta aktive grep for å realisere nullutslippssamfunnet. Vi vil legge bedre til rette for å produsere mer fornybar energi og utnytte eksisterende energi mer effektivt, blant annet via smartere støtteordninger for energieffektivisering i bygg.

Norges kraftoverskudd er i ferd med å spises opp. Strømforbruket i Sør-Rogaland kan øke med så mye som 40–80 prosent de neste 20 årene. Biler, ferjer og maskiner elektrifiseres, nye grønne og kraftkrevende næringer planlegges. Derfor må vi både produsere mer energi, og bygge et sterkere strømnnett.

Dagens strømnnett i regionen er fra 1960-70-tallet og må forsterkes. Allerede i dag risikerer vi at deler av næringslivet stopper opp, fordi kapasiteten i strømnettet er sprengt. Finnøy og Dusavik er eksempler på steder med tilknytningsstopp for større bedrifter. Uten et oppgradert strømnnett vil det være begrensninger for etablering av næringsliv over en viss størrelse og stanse

muligheten for utvidelser, elektrifisering av havner, drivhus, og lignende. Det må derfor investeres mer i strømmettet hvis vi skal lykkes med det grønne skiftet.

Stavanger Høyre vil:

- Utarbeide en visjonær og fremtidsrettet plan for Energihovedstaden 2.0 der Stavanger går foran i å lage helhetlige løsninger for bedre utnyttelse av energien, lokal kraftproduksjon, energisparing og gode løsninger for overføring av energi mellom bygg og områder.
- Stanse elektrifiseringen av sokkelen der dette medfører negative konsekvenser for strømforsyningen på fastlandet og det blir for lite tilgjengelig kraft for annen næring/industri.
- Kreve at hvert enkelt felt skal vurderes helt konkret i forhold til elektrifisering.
- Fokusere på bedre utnyttelse av eksisterende kraft, oppgradering av eksisterende vannkraft, utbygging av havvind og andre alternativ.
- Arbeide for tilstrekkelig strømlinjeutbygging med nok kapasitet til alle kommunedeler.
- Støtte opp om etablering av hydrogenkompetanse i Rogaland og bruk av hydrogen der dette er formålstjenlig.
- Sørge for flere fornybar-/energiteknologi på kommunale tak for å redusere forbruket og driftskostnadene.
- Finne løsninger slik at flere kan benytte solenergianlegg også i trehusbyen
- Gjøre kommunale boliger mer energieffektive, f eks ved bruk av varmepumper, skifte av vinduer i som har stort varmetap og vurdere støtteordninger for utskiftning av vinduer i privatboliger.
- Legge til rette for flere ladeplasser for elbil
- Vurdere å sette av geografiske områder for solkraft
- Tilby støtteordninger for energisparing og solenergiproduksjon
- Arbeide for karbonfangst fra Forus Energigjenvinning
- Arbeide for større produksjon av biogass fra landbruksavfall
- Motarbeide stortilt utbygging av vindkraft i egen kommune, med unntak av mindre vindmøller til lokalt og eget bruk der det er stor grad av enighet for en slik løsning.
- Intensivere oppgraderingen av eksisterende vannkraft hvor Stavanger er eier gjennom Lyse.
- Arbeide for at høyspentledninger og andre kabler legges i bakken.
- Støtte opp under arbeid for å vurdere muligheter og risiko ved eventuell bygging av kjernekraftverk i Norge.

Landbruk

Stavanger kommune ligger på topp i Norge på produksjon av tomater, sau og verpehøns. Bøndene i Stavanger er også store produsenter av andre typer husdyrprodukter som melk og kjøtt fra storfe og svin. Det blir også produsert en del grønnsaker og korn i kommunen.

Høyre er opptatt av at bøndene også framover skal ha en høy produksjon av et mangfoldig utvalg av landbruksprodukter med høy kvalitet.

Stavanger Høyre vil:

- Prioritere jordvern ved fremtidig reguleringsprosesser.
- Motivere til lokal foredling og salg. Det bynære landbruket kan dra nytte av at det er et stort nært marked som det kan leveres kortreiste spesialprodukter til.
- Bidra til at veterinærordningen for bøndene har tilstrekkelig med ressurser. Dette har stor betydning for dyrevelferden i landbruket.
- Legge til rette for at de ulike avdelingene i kommunen jobber tett sammen for å bidra til en god samordning mellom bruk av arealer, utvikling av ny næring basert på landbrukets ressurser og et bærekraftig landbruk.
- At beitedyr skal bidra til fangst og lagring av karbon i Norge.
- Sikre at det planlagte biogassanlegget både tar imot mest mulig gjødsel fra bøndene i Stavanger kommune, samtidig som det produserer høyverdig gjødsel basert på restråstoff tilbake til bøndene.
- Sikre at veksthusprodusentene fortsatt har rammevilkår som gir dem mulighet til å produsere grønnsaker med høy kvalitet og konkurransedyktige priser.
- Stille oss positiv til energiøkonomiserende tiltak og overgang til fornybar energi på gardene i kommunen.

Havbruk

Havbruksnæringen er viktig for Stavanger. Stavanger Høyre ønsker å gripe mulighetene som ligger i å skape arbeidsplasser og fremme verdiskaping i hele verdikjeden med utgangspunkt i de ressursene vi har rundt oss i havet. Vi har verdens sterkeste leverandørklynge i kommunen og en unik mulighet til å styrke vår posisjon nasjonalt og internasjonalt.

Vekstmulighetene knyttet til havbruk er store både med hensyn til landbasert, kystnære og anlegg i åpen sjø. Det er spesielt viktig å styrke Stavanger posisjon som teknologisk ledende kompetansemiljø for havbruksnæringen internasjonalt.

Stavanger Høyre vil:

- Bidra til å fremme positive satsinger og det sterke havbruksmiljøet som er i regionen
- Støtte opp om Måltidets Hus og Havets Hus, videre kompetansebygging og opplæring i næringen og bidra til at Universitet i Stavanger har rammebetingelser som sikrer en framtidig teknisk utdanning innen akvakultur.
- Utvikle oppdrettsnæringen i fylket, kartlegge behov og potensiale – spesielt med vekt på utvikling av den bærekraftige matvareproduksjonen.

- Sikre teknologinøytralitet ved utvikling av havbruksnæringen i regionen.
- Sikre stabile rammevilkår i kommunen og være en god vertskommune.

Kompetanse og innovasjon

Skal vi lykkes i arbeidet med fremtidens arbeids- og næringsliv, er kompetanse den viktigste innsatsfaktoren. Vi må derfor legge til rette for at eksisterende kompetanse benyttes i omstillingen til nye næringer, og sikrer at Stavangerregionen besitter kompetansen som er relevant for morgendagens arbeids- og næringsliv.

Stavanger Høyre vil:

- Støtte omstilling i næringslivet og utvikling av nye næringer med utgangspunkt i eksisterende kompetanse og konkurransefortrinn.
- Arbeide for at Stavanger får en større andel av nasjonale midler til forskning, utvikling og innovasjon.
- Videreføre og satse på Vekstfondet.
- Satse på ungt entreprenørskap i skolen, la elevbedrifter drive lengre enn ett år og gjøre overgangen til fast bedrift enklere.
- Stimulere gründerbedrifter, og bruke dem aktivt når Stavanger kommune skal kjøpe varer og tjenester.
- La gründerelskaper benytte Stavanger kommune som testlab for nye løsninger, hvor gründerelskaper driver utvikling på tjenesteområder som er relevante for kommunens virksomhet – eksempelvis helseteknologi og droner.
- Øke tempoet i reguleringssaker og sørge for effektiv saksbehandling og tilstrekkelige ressurser til arbeidet.
- Fjerne unødvendige detaljkrav for næringsarealer i nye prosjekter.
- Støtte miljøer som gir økonomisk og juridisk hjelp til gründerne i oppstartsfasen og små / mellomstore bedrifter som står overfor en oppskalering av eksisterende virksomhet.
- Tilby et visst antall plasser i lokale gründerhus, og samtidig kunne tilby utenlandsopphold til personer og selskaper som kan dra nytte av det. I dette arbeidet kan man eksempelvis se på et samarbeid mellom gründermiljøer i Stavanger og kommunens vennskapsbyer, som har sammenfallende virksomhetsprofil.
- Styrke yrkesfagenes status blant ungdom og voksne, slik at flere velger en karriere innenfor yrkesfagene.
- Opprette en «Stavangerdag» ved landets største universiteter, der representanter fra akademia, politikk, næringslivet og andre skal være representert.
- Arbeide for at Stavanger blir Norges mest offensive kommune når det gjelder bruk av innovative anskaffelser i sitt innkjøp av tjenester fra næringslivet. Dette vil både skape bedre og mer bærekraftige løsninger for innbyggerne samtidig som det skaper nye arbeidsplasser med eksportpotensiale

Matbyen Stavanger

Matbyen Stavanger er en sterk merkevare, som vi ønsker å forsterke. Dette vil gi god effekt for Stavanger som en av landets mest betydningsfulle jordbruks- og havbrukskommuner.

Utelivet i Stavanger er viktig for byens innbyggere, for Stavanger som reiselivsdestinasjon, for Stavanger som levende studentby, og for sysselsetting av byens unge som gjerne ellers hadde vært utenfor arbeidslivet.

Stavanger Høyre vil:

- Tiltrekke nye bedrifter eller statlige organer innenfor matsegmentet til Stavanger kommune.
- Legge til rette for å finne en god balanse mellom jordbruk og jordvern. Vi anerkjenner at jordbrukslandskapet har en verdi som rekreasjon i tillegg til matproduksjon.
- Vurdere behovet for vern og vernesoner for truede arter til havs – eksempelvis hummer.
- Legge til rette for at Stavanger skal videreutvikle seg som en restaurant- og utelivsby.
- Føre en skjenkepolitikk som differensierer på lokasjon i og utenfor sentrumskjernen, og ivaretar både næring og boligområder på en god måte med levende bydeler.
- Føre en forutsigbar og rettferdig skjenkepolitikk der kommunen spiller på lag med næringen gjennom tett samarbeid med Stavanger Sentrum AS. Jobbe for et permanent samarbeidsprosjekt i regi av STAS der næringen får være med å utforme og påvirke utviklingen til bransjen til det beste for byen, de ansatte, og kundene.
- Jobbe for en løsning for automatisk fornyelse av skjenkebevilling, der kun endringer skal meldes inn, slik at ikke ansatte i utelivsnæringen i praksis går på 4 års midlertidig engasjement.
- Sørge for å styrke arbeidet med en ryddig og robust utelivsbransje, ett uteliv for alle aldersgrupper, tilgjengelig for alle, der useriøse aktører ikke skal få fotfeste. Gjerne ved å bruke retningslinjer for serveringsbevilling for å unngå svart arbeid og sosial dumping i tett samarbeid med andre kommunale instanser.
- Støtte opp om nasjonale måltidsaktører som «Det norske måltid» og «Gladmat».
- Bistå produsenter og matmiljø i å innta posisjonen som Norges mest bærekraftige matregion.
- Bruke kommunens innkjøpsposisjon til å tilby bærekraftige råvarer i kommunens kantiner og spisesteder.

Reiseliv

Et velfungerende reiseliv i kommunen bidrar til verdiskapning, bygger opp om attraktivitet og gir et variert tilbud til innbyggerne. Bærekraft og miljø skal ligge til grunn for reiselivssatsingen, og det er et mål å bygge opp Stavangerregionen som en helårsdestinasjon.

Stavanger Høyre vil:

- Styrke og utvikle Stavanger som destinasjon innen reiseliv, mat, kultur og natur.
- Samarbeide med Strand og Sandnes kommuner, om videre utvikling av turisme i Lysefjorden og til Flørli.
- Støtte opp om arbeidet til Region Stavanger
- Utvikle en bærekraftig cruiseturisme ved å flytte cruisebåtene ut av indre Vågen og sette et tak på antall besøkende per dag.
- Øke fokuset på verdiskapning og økt konkurransekraft innen reiselivsnæringen.
- Påse at reiselivsnæringen utvikler seg på en måte som skaper attraktive lokalsamfunn og fornøyde innbyggere.

Kapittel 6: Byutvikling og areal

Stavanger Høyre ønsker at Stavanger skal være en pulserende og levende by, hvor det er attraktivt å bo, studere og arbeide – uansett alder. Skal Stavanger være en attraktiv by, må vi legge til rette for en handlekraftig byutvikling.

Stavanger sentrum er hjertet av regionen vår. Vi har mye å være stolte av og ta vare på – trehusbebyggelsen og hele det historiske særpreget vårt. Samtidig skal vi møte fremtiden med spennende arkitektur, og vi vil ha transportløsninger som styrker levende lokalsamfunn på øyene våre og strukturelle sammenheng mellom øyer og fastland.

Stavanger skal utvikles som en moderne by, som tar vare på og videreutvikler sitt historiske særpreg. Med Rennesøy og Finnøy er Stavanger en langstrakt øykommune med både storbyområder og jordbrukslandskap. Stavanger Høyre skal arbeide for at vi har levende lokalsamfunn i hele kommunen – både på de landfaste og ikke-landfaste øyene.

Av hensyn til miljø og infrastruktur vil fortetting i knutepunkt og urbanisering langs kollektivaksene være stikkord for fremtidig utbygging. Vi vil realisere prosjekter som folk ønsker og bygge flere boliger med ulike konsepter. Nye boligformer kan både motvirke ensomhet og frigjøre eneboliger i etablerte boligfelt til barnefamilier.

Byutvikling

Stavanger kommune skal ha som mål å praktisere handlekraftig byutvikling. Med kunnskap og kvalitet i bunn, skal vi utvikle en spennende arkitektonisk by med krav til både mangfold og kvalitet. Vi vil sikre bokvalitet og attraktive nærmiljø ved fremtidig boligutvikling med fokus på lokalsentra, nærmiljø, kvalitet og områdetilpasning

Vår ambisjon er at Stavanger skal være en foregangskommune hvor ting skjer – med kort tid fra ord til handling. Kommunen må samarbeide tett med utbyggere for å stille krav og gjøre det mulig å bygge med høy kvalitet, samtidig som man sikrer fremdrift i utviklingsprosjektene.

Fremdrift skal sikres gjennom forutsigbare rammevilkår og løpende prosessdialog mellom relevante faginstanser. Visjonen for arkitekturen i byen vår skal være at den bidrar til å gi oss en identitet både nasjonalt og internasjonalt.

Stavangerregionen er en sammenvokst bo- og arbeidsregion. Stavanger Høyre vil møte initiativ fra våre nabokommuner om å utrede og igangsette en sammenslåingsprosess med stor velvilje og positivitet. På denne måten kan vi sikre en bærekraftig, effektiv og helhetlig utvikling og at regionen får vår rettmessige andel av statlige midler.

Stavanger Høyre vil:

- Sikre at fremtidig byutvikling ivaretar det unike med Stavanger og at fornyelse kan finne sted samtidig som vi forsterker og bevare byens historiske karakter og identitet. Utviklingen skal finne sted på kommunens premisser, gjennom bruk av stedsanalyser og kunnskapsgrunnlag.
- Prioritere en raskere utvikling av Stavanger sentrum. Når sentrumsplan er vedtatt, må vi lykkes med en god og rask realisering av nye utbygginger, møtesteder og parker.
- Prioritet nummer én er å øke innbyggertallet i Stavanger sentrum. Det kan gjøres ved å reaktivere en del areal som er ubenyttet i dag – for eksempel står flere trehus med en tom 2. etasje.
- Se på smarte arkitektoniske løsninger som skjermer for vind og dårlig vær, slik at sentrum blir attraktivt for innbyggerne..
- Arbeide for mulighetsstudie som binder sentrumshalvøyen sammen med by-øyene, hvor Natvigs Minde er et naturlig knutepunkt.
- Videreutvikle konseptet om kjerneområder på Forus, kombinert med næringsutvikling med urbane arbeidsplasser langs kollektivknutepunktene.
- Arbeide for rehabilitering av den eldre trehusbebyggelsen og få ny verdi gjennom tilbakeføring og revitalisering.
- Utvikle en sterk kollektivakse mellom Jåttåvågen og Madlakrossen med gode forbindelser til UiS og nye SUS.
- Fortette i samsvar med gode overordnede faglige prinsipper langs kollektivaksen for å sikre, utvikle og bevare god arkitektonisk kvalitet og attraktive bomiljøer.
- Sikre forutsigbarhet i planlagte utbyggingsområder.
- Sikre at det er tilgjengelig areal også til et godt, variert og småbarnsfamilievennlig boligtilbud.
- Legge til rette for flere boliger og arbeidsplasser på Judaberg og Vikevåg, som har et stort potensialt som knutepunkt.
- Ivareta en helhetlig utvikling av Judaberg.
- Gjennomføre vedtatte planer for utvikling av sentrum av Vikevåg.
- Satse på «rekreasjonskapasiteten» på de ikke-landfaste øyene i Stavanger – herunder satse på reiseliv, rekreasjon, levende lokalsamfunn og land- og havbruk.
- Legge til rette for fritidsbåter. Det skal være et mål å sikre tilgang fra sjøen så vel som tilgang til sjøen på steder som reguleres i fremtiden.
- Prioritere gode og trygge byrom og møteplasser for barn og unge – eksempelvis flere kreative lekeplasser, klatreparker og flere små idrettsflater som ballbinger, tennisbaner og landhockeybaner – gjennom samhandling, medvirkning og gode prosesser.

- Undersøke muligheten til å fravike krav til egne uteområder og grøntarealer for å sikre flere sentrumsnære bolig- og næringsprosjekter. Adgang til byparker og offentlige byrom bør hensyntas i den vurderingen.
- Prioritere raskere og bedre prosesser som gir gode arbeidsvilkår for administrasjonen og forutsigbarhet for utbyggerne. Alle viktige prosjekt skal presenteres og drøftes politisk allerede ved oppstart av den administrative behandlingen.
- Sikre at kommunen i arbeidet med reguleringsplaner kobler inn økonomisk kompetanse, for å kunne gi tilbakemelding på hvilke konsekvenser administrative vurderinger og politiske vedtak har for ulike prosjektet. Målet er å unngå vedtatte planer som ikke lar seg realisere.
- Arbeide for en revitalisering av St. Olavs kvartalet, som vil være et viktig bindeledd mellom Stavanger sentrum og Kannik – herunder nytt teater, museum og bygg for fylkeskommunen.
- Jobbe for at det i forbindelse med arkitektkonkurransen til nye Rogaland Teater er med ett forslag som er i tråd med Eckhoffs og områdetets arkitektoniske stil og byggeskikk.
- Gjeninnføre arbeidsutvalg i Utvalg for by og samfunnsutvikling, hvor utbyggere kan komme på arbeidsmøter for å diskutere saker fremfor ensidige presentasjoner slik det fungerer nå.
- Sikre at ordningen med ansettelse av en byarkitekt blir godt integrert og ivaretatt i helheten i byutviklingsarbeidet.
- Sørge for at utbyggings saker til politisk behandling inneholder mer realistiske tegninger, skisser og illustrasjoner, som viser prosjektet sett fra bakkenivå, slik folk faktisk vil møte byggene når de er ferdigstilt.
- Plante flere tærer i sentrum.
- Revitalisere Løkkeveien.
- Jobbe for at flere av utbyggingsprosjektene i sentrum er uformet i tråd med områdetets historiske byggeskikk.

På tide å satse på sentrum

Sentrum er selve hjertet av Stavanger og skal være en lett tilgjengelig møteplass for hele regionens innbyggere, der handel, arbeid, og servering skjer i harmoni med hverandre og de som bor der. Vi vil fortsette å styrke arbeidet til Stavanger Sentrum AS for å videreutvikle sentrum for fremtiden.

Høyre mener at en bys attraktivitet er tett knyttet til et velfungerende, identitetsbærende og identitetsskapende bysentrum, der møtesteder, attraksjoner, aktiviteter, handel, servering og uteliv skal ligge tettere enn ellers i kommunen. Kommunen har derfor en plikt og et ansvar for å sørge for at sentrum har gode vilkår. Stavanger Høyre vil sette av betydelige midler i et byutviklingsfond som kan bidra til igangsetting av prosjekter som er helt avgjørende for å vekke interessen fra private investorer og andre samarbeidspartnere. Det viktigste kommunen kan gjøre er å sørge for midler, forutsigbarhet og tillitt til sentrumsforeningen og næringsdrivende i sentrum.

Samtidig opprettholdes et levende sentrum av de som bor der. De som har det som nærområde og nabolag. Sentrum betyr «i midten», noe som skal være like sant i 2023 og 2123 som for 900 år siden. Fremover vil avhengighet av pendling være for sårbart til å opprettholde målet om å være hele regionens møteplass. Høyre vil jobbe for et mer robust Stavanger sentrum, der vi møter fremtidens arbeidstakeres behov for det gode liv, med god balanse mellom arbeid, bolig og fritid. Å være Europas største sammenhengende trehusby er en hedersbetegnelse, og vi skal fortsette å bygge byen med hensyn til vår historiske arv, samtidig som vi skal fornye for å gi plass til funksjoner og tilbud som ikke finner sin plass i dagens bygningsmasse.

Stavanger Høyre vil:

- Ta sentrumsplanens mål fra ord til handling. Vi vil øke antallet boliger og arbeidsplasser i sentrum betraktelig for å gjøre hverdagshandel mindre avhengig av pendling fra hele regionen. Enda flere må se på Stavanger sentrum som sitt nærmiljø.
- Endre oppfatningen av sentrum til også etterhvert å innebære deler av Vestre platå, Østre bydel, Bjergsted, Våland, Kallhammeren og Paradis. Sikre god internmobilitet mellom ulike sentrumsområder, dyrke egenart og identitet og spre sentrumsfunksjoner på et større område enn i dag.
- Se på en ordning der hus- og gårdeiere kan få hjelp til å ta i bruk ekstra etasjer som bolig. For eksempel gjennom en funksjon på byplankontoret.
- Etablere et byutviklingsfond for å få viktige sentrumsprosjekter på beina og stimulere til private investeringer.
- Sikre fremdrift i pågående prosjekter for å sikre volum til nytt innhold og konsept i sentrum, som videre gir flere attraksjoner for besøkende
- Se på rekkefølgen i fremlagte saker fra sentrumsplanen så vi sikrer at vi ikke stenger planlagte adkomstveier før et vesentlig antall boliger og arbeidsplasser er på plass
- Fremme arkitektur som øker bruk av sentrum gjennom skjerming fra vær og vind, men samtidig tar hensyn til tradisjonell byggestil og omkringliggende bygninger
- For at flere kan bo sentralt i nye bymessige områder, vil vi redusere standardkravene til uteområder på egen grunn der det er kort vei felles parker og grøntområder. Større prosjekter kan bli pålagt å ruste opp nærliggende grøntområder for å øke bokvalitetene for hele området.
- Lage en transportplan eller mobilitetsanalyse av et utvidet sentrum som viser hvordan Stavanger sentrum også i femtiden skal være tilgjengelige for alle, enten de går, sykler, tar kollektiv eller kjører egen bil.
- Sørge for attraktive koblingspunkt som stimulerer til internmobilitet i sentrumsnære områder og forflytning ved sykkel og gange, eller ved autonome busser og vannbusser. Få på plass en effektiv kryssing mellom Sølyst og sentrum via Natvigs Minde.
- Lage et regelverk knyttet til skjenking som differensierer på åpningstider og dermed muliggjør begrenset skjenking på kafeer og lignende, samtidig som det hindrer full skjenkeadgang i tett befolkede områder.

- Akseptere et høyhuskvartal i Stavanger med høy utnyttelse som sørger for flere arbeidsplasser og boliger, samtidig som det gir mulighet for å verne større deler av eksisterende sentrumsbebyggelse
- Etablere flere inngjerdede kreative lekeplasser og aktive grøntområder til bruk av barnehager, skoler og familier på utflukt.
- Stille krav til tidlig involvering, mer realistisk illustrasjonsgrunnlag og tett kontakt mellom utbygger, administrasjon og politikerne i utbyggingssaker i sentrum.
- Oppfordre til flere flater for uorganisert idrett og trening i sentrumsnære byggeprosjekt.

Samferdsel for fremtiden

Mobilitet og god kommunikasjon er avgjørende for at kommunens innbyggere skal få en hverdag til å gå opp, og for at næringslivet skal kunne drive så effektivt som mulig. Bedre fremkommelighet og miljøfokus er viktige stikkord. Et overordnet mål for Stavanger Høyres samferdselspolitikk er at flere daglige reiser skjer kollektivt.

Kollektivtrafikken må tilpasses nye arbeidsmønstre, digitale arbeidsprosesser og økt bruk av hjemme- og fjernkontor.

Stavanger Høyre vil:

- Fullføre E39 mellom Stavanger og Kristiansand, i tråd med vedtatte planer.
- Etablere nye sykkelveier og utbedre eksisterende i tråd med kommunens sykkelhandlingsplan.
- Forsterke sykkelpolitikken i Stavanger, bygge mer infrastruktur for sykler, gjøre sentrum mer sykkelvennlig, etablere flere sykkelparkeringsplasser og knytte sykkelveier sammen for å få gode trygge gjennomgående sykkeløsninger.
- Samarbeide med fylkeskommunen for å få på plass flere ekspressbusser mellom knutepunkt i regionen.
- Utrede Øyfast og andre infrastrukturtiltak som sikrer at vi opprettholder og tilrettelegger for økt bosetning i den nordlige delen av Stavanger
- Beholde Vassøy som en øy uten bruforbindelse, men tilrettelegge for moderne mobilitetsløsninger.
- Arbeide for flere flyavganger, flyruter og ferjesamband til/fra Stavanger-regionen.
- Utvide og styrke HjemJobbHjem-ordningen i hele Stavanger kommune.
- Utvide bysykkelordningen med flere ladestasjoner, og utvide ordningen til å også omfatte Judaberg, Vikevåg og Sokn.
- Erstatte bommer med et mer rettferdig veiprisingssystem, for eksempel ved bruk av GPS-teknologi, der man blir belastet etter tidspunkt og belastning på veikapasiteten, eller distanse.

- Finne løsninger som er gunstige for de mange kommende bildelingsordningene, herunder bilkollektiv, sameiebiler, bilabonnement, leiebiler og andre løsninger som kan erstatte selveide biler etter hvert.
- Arbeide for videre utvikling av mikromobilitet, herunder el-sparkesykler og nye elektriske transportmidler – samtidig som vi skal prioritere trygghet, ryddighet og fremkommelighet for alle som ferdes i gater og offentlig byrom.
- Arbeide for at alle kollektivfremkomstmidler skal være lav- eller nullutslipp og stille krav til nullutslippsløsninger ved kjøp av kommunale transporttjenester.
- Prioritere bygging av gang- og sykkelvei mellom Judaberg og Ladstein.
- Fullføre bussveisystemet for å sikre et sammenhengende høyverdig kollektivtilbud i regionen vår, samtidig som man hensyntar behov for biladkomst for næringsliv og innbyggere.
- Bidra til at det etableres en moderne og bærekraftig vannbuss ordning i sentrum/indre havn og at hurtigbåtene som betjener Stavanger er moderne og utslippsfrie.
- Jobbe for at staten bidrar mer til bymiljøpakken slik at den kan gjennomføres i tråd med vedtatte mål og planer.
- Jobbe for økt frekvens på jernbanen mellom Stavanger og Sandnes samt dobbeltspor til Eigersund.
- Jobbe for både kulvert og kryss på E39 Smiene-Harestad prosjektet slik at ikke all trafikk dirigeres inn på allerede trafikkerte skoleveier.
- Arbeide videre for at Stavanger skal bli mer trafiksikker, med trygge skoleveier og mindre gjennomgangstrafikk i boligområdene.

Kapittel 7: Kultur, idrett, frivillighet og møteplasser

Et rikt kulturliv

Stavanger har et rikt og mangfoldig kulturtilbud og flere sterke kulturinstitusjoner. Kunst- og kulturopplevelser er viktig for alle aldersgrupper og bidrar til økt livskvalitet ved å gi tilhørighet og gode opplevelser som fremmer kreativitet. Et rikt kulturliv gir de beste forutsetningene for å gjøre Stavanger og resten av regionen attraktiv.

Stavanger Høyre har arbeidet for å styrke kulturlivet gjennom en årrekke og vært en pådriver for utviklingen av Tou og Bjergsted. Nå er den neste store kultursatsingen nytt bygg til Rogaland Teater og Museum Stavanger, der vi legger til rette for et attraktivt og moderne museums- og teaterbygg, som gir publikum scenekunst, kultur og kunnskap som innbyr til opplevelser, innsikt og refleksjon. Utvikling av prosjektet må skje i et samspill mellom vern, gjenbruk og øvrige omgivelser.

Stavanger Høyre vil:

- Arbeide aktivt for å realisere nytt Rogaland Teater og bygg til Museum Stavanger samlokalisert i Kannik gjennom økonomisk støtte fra kommune, fylke, stat og private bidrag.
- Arbeide for bygningsmessige oppgraderinger av Stavanger Maritime Museum i forbindelse med 100 års markeringen i 2026.
- Arbeide for at Stavanger kunstmuseum kan få et åpent kunstmagasin som et ledd i attraksjonsutviklingen av sentrum.
- Videreutvikle Arkeologisk museum som del av en kultursatsing på Våland og sikre trygg oppbevaring av museets samling.
- Videreutvikle Bjergsted / Bjergstedparken som festivalarena.
- Styrke Filmkraft som et sterkt selvstendig fagmiljø i Stavangerregionen, slik at den regionale filmbransjen får gode forutsetninger for videreutvikling.
- Legge til rette for samarbeid mellom næringsavdelingen i kommunen og regional filmsatsing, da film er både kultur og næring.
- Sikre gode rammevilkår for dyktige musikere, der også næringsavdelingen involveres sammen med kulturavdelingen i kommunen.
- Stimulere til økt kulturaktivitet gjennom blant annet arrangementsstøtte.
- Arbeide for en videreutvikling av Tou- og Bjergstedvisjonen, og se hvordan vi kan utvikle nye kulturarenaer for fremtiden, blant annet utendørs.
- Etablere et Vikingsenter i Hafrsfjord, som kan bidra med formidling av vår historie og gjøre Stavanger-regionen enda mer attraktiv for tilreisende.
- Sikre gode rammebetingelser for lokale kunstnere, der tilbudet ved Tou kan videreutvikles, og stimulere til etablering av flere atelierfelleskap og verksted som kunstnere kan benytte.
- Stimulere til mer kulturutveksling både for lokale kunstnere til utlandet og tilrettelegge for at internasjonale kunstnere kan oppholde seg i Stavanger.

- Utrede muligheten for å etablere et internasjonalt senter med gjesteleiligheter, arbeidsrom, atelier og verksted i tilknytning i tilknytning til Tou hvor lokale og internasjonale kunstnere kan arbeide sammen på felles prosjekter.
- Videreutvikle Sølvberget og undersøke muligheten for at kulturhuset får en mer fleksibel driftsform etter rekommunalisering.
- Bidra til at Sølvbergets tilbud i kommunedelene blir enda bedre enn i dag.
- Videreutvikle driften av kulturhuset (Meieriet) på Rennesøy og Otto-huset på Finnøy.
- Sikre at Metropolis fortsatt skal drives i sentrum.
- Arbeide for at Stavanger tar posisjon som «Ytringshovedstad», og som lokasjon for et eventuelt nasjonalt ytringsfrihetsråd.
- Videreutvikle Stavanger som lerret for kunst i offentlig rom, herunder også gatekunst og nye prosjekter.
- Satse på ordninger som sikrer kulturopplevelser uavhengig alder og bosted – eksempelvis videreføring av den kulturelle bæremeisen, den kulturelle skolesekken og den kulturelle spaserstokken.
- Støtte kulturorganisasjoner og institusjoner som arbeider for og med barn og unge.
- Arbeide for et godt og synlig kulturminnevern og sørge for at offentlig tilgjengelig kulturminner kan nåes gjennom stier, kart og beskrivelser.
- Styrke kulturtilbudet på sykehjem og institusjoner.
- Spille på lag med aktører og gjøre det enkelt å arrangere kulturarrangementer i Stavanger kommune.

En aktiv idrettskommune

Stavanger skal ha et bredt idrettstilbud som treffer alle innbyggerne gjennom hele livet. Stavanger Høyre vil at alle barn og unge skal ha et godt idrettstilbud, hvor det er mulig å drive idrett – uavhengig bakgrunn. Vi ønsker å videreutvikle idrettstilbudet i kommunen i nært samarbeid med Idrettsrådet, frivillige lag og organisasjoner for å imøtekomme innbyggernes ønsker.

Stavanger Høyre vil arbeide for en god standard på idrettsanlegg og utvikle nye anlegg der det blir behov for det.

Stavanger Høyre vil:

- Få på plass et 50-metersbasseng i Stavanger, fortrinnsvis i Hinna kommunedel.
- Etablere flere flerbrukshaller for å sikre at Stavanger kan gi et godt og variert idrettstilbud til barn og unge.
- Holde høyt fokus på realisering av de idrettsanlegg, kunstgressbaner, garderober mm som til enhver tid er prioritert i de kommunale planene.

- Realisere nytt tennisanlegg og ny storstue for handballen, i nært samarbeid med idrettslagene.
- Videreføre gratisprinsippet for idrettens bruk av kommunale anlegg.
- Legge til rette for et variert og inkluderende idrettstilbud og for at ikke-organiserte idretter får gode anlegg og møteplasser.
- Satse på toppidretten og tilrettelegge for at ungdom og voksne kan nå internasjonalt nivå.
- Arbeide for å få flere internasjonale mesterskap til Stavanger, blant annet VM i lyn- og hurtigsjakk i 2023.
- Legge til rette for at gymsaler og idrettsplasser på skolene kan benyttes av barne- og ungdomsidretten.
- Benytte muligheten til å bygge idrettsanlegg i forbindelse med rehabilitering og nybygg av skoler.
- Støtte tiltak som bidrar til at flerkulturelle ønsker sin deltagelse i idrettslagenes aktiviteter.
- Aerkjenne e-sport som idrett og etablere gode møteplasser.
- Legge til rette for mer fysisk aktivitet i skolen.
- Yte støtte til arbeidet med Idrettspatroljen i regi av Idrettsrådet i Stavanger.
- Arbeide for et ungdomskort til lavinntektsfamilier.
- Videreføre tilbudet med gratis adgang til svømmeanlegg for skoleelever på 1.-7. klassetrinn (inkl. en voksen).
- Legge til rette for at idrettslag og andre organisasjoner kan drive lavterskel-fritidstilbud for barn og unge etter skoletid.
- Fortsette å støtte tiltak der fritids- og turutstyr kan lånes for å oppmuntre nye grupper til å bruke friområder og sjøen.
- Samarbeide med idrettslag og andre organisasjoner for å sikre bedre folkehelse.
- Sikre flere treningsapparater i friområder, hvor plassering avgjør design, funksjon og utforming.
- Øke støtten til tilskudd til private idrettsanlegg i Stavanger
- Bidra til at idrettsutvekslingen i regi av Idrettsrådet gjenopptas
- Videreføre fritidstilbud i sommerferien i regi av Idrettsrådet, idrettsklubbene og andre lag og organisasjoner.
- Igangsette arbeidet med nytt klubbhus for Hundvåg IL.

Frivillighetsbyen

Frivillig arbeid er grunnmuren for mange av tilbudene innbyggerne benytter innenfor kultur, idrett og andre aktiviteter. Innsatsen til frivilligheten gir innbyggerne i Stavanger et rikere liv og økt livskvalitet, og bidrar til å styrke tilhørighet, lokal identitet og fellesskap.

Stavanger Høyre vil:

- Opprette et frivillighetens hus i sentrum som vil være en møteplass for alle frivillige organisasjoner i Stavanger.
- Styrke samarbeid med organisasjoner som arbeider mot ensomhet.
- Støtte frivillig arbeid som ivaretar historier og tradisjoner i vårt lokalmiljø.
- Åpne offentlige bygg opp for frivilligheten slik at det er tilgjengelige lokaler i relevant størrelser.
- Bidra til økt synlighet av tilbud og aktiviteter som de frivillige står for i kommunen.
- Fortsette å dele ut en årlig «Frivillighetens pris».
- Ha en fadderordning rettet mot nyankomne innvandrere som integreringstiltak, samt fadderordninger og leksehjelp rettet mot unge som står i fare for å droppe ut av skolen.
- Styrke samarbeidet med frivillige organisasjoner som tilbyr fritidsaktiviteter for barn og unge.

En inkluderende kommune med gode møteplasser

Stavanger kommune skal være en åpen og inkluderende kommune, hvor innbyggerne har gode møteplasser i alle livets faser. Møteplassene skal fremme mangfold og inkludering – uavhengig interesser, bakgrunn og livsfaser. Det er et mål at møteplassene skal være lett tilgjengelige, hvor spesielt sårbare grupper finner et godt tilbud.

Stavanger Høyre vil:

- Utfordre fylkeskommunen på muligheten for bruk av lokalene på videregående skoler også på kvelder og helger.
- Se på mulighetene for økt bruk av lokalene til barne- og ungdomskoler på kvelder og i helger.
- Vedlikeholde og skape arenaer hvor barn og unge kan møtes til uorganiserte fritidsaktiviteter både innendørs og utendørs.
- Kartlegge behov for økt tilbud av besøksvennstjenesten, også på institusjonene.
- Arbeide for flere møteplasser for alle seniorer.
- Legge til rette for et godt samarbeid mellom seniorsentrene og kommunen, samt felles markedsføring for sentrene.

Kapittel 8: Ledelse og effektiv bruk av offentlige midler

Stavanger Høyre vil arbeide for best mulig tjenester til våre innbyggere gjennom mest mulig effektiv bruk av offentlige midler.

Stavanger kommune er en stor arbeidsgiver. Stavanger Høyre vil jobbe for å videreutvikle kommunen til en attraktiv arbeidsplass som motiverer de ansatte til å levere tjenester og service av høy kvalitet til kommunens innbyggere.

Kommunen skal tiltrekke seg dyktige fagfolk gjennom en god og langsiktig arbeidsgiverpolitikk og satsing på kompetanse og personlig utvikling. Fast ansettelse skal være hovedregelen og kommune skal jobbe målrettet for å redusere uønsket deltid.

Vi vil iverksettes et systematisk arbeid for å redusere sykefraværet i sektorer hvor det ligger på et nivå som er høyere enn det som kan forventes.

Stavanger Høyre vil:

- Arbeide for åpne politiske og administrative prosesser, samtidig som vi styrker medvirkningen til innbyggere og næringslivet i Stavanger kommune.
- Sikre rekruttering av kompetente arbeidskraft.
- Gi eldre muligheten til å bidra i samfunnet og stå lengre i jobb. Stavanger kommune skal gå i front for å hindre aldersdiskriminering i arbeidslivet.
- Styrke Stavanger kommune som en forskningsbasert organisasjon som både gjennomfører egen forskning og tar i bruk ny kunnskap fra forskning i egen virksomhet.
- Redusere unødig byråkrati og sikre effektiv drift.
- Vurdere å innføre parlamentarisme som styringsform i Stavanger kommune.

Forsvarlig kommuneøkonomi

Stavanger er en veldrevet kommune, hvor det legges vekt på effektivitet, kompetanse og kvalitet. Det langsiktige arbeidet med modernisering og effektivisering må videreføres, uten at det går på bekostning av kvalitet og innhold i de kommunale tjenestene.

Vi har et ansvar for å tenke langsiktig og sørge for at også den neste generasjonen opplever en god kommune med et godt og variert tjenestetilbud. Da er det avgjørende at kommunens økonomi er bærekraftig og at ressursene forvaltes i et langsiktig perspektiv. Svak økonomistyring vil gjøre Stavanger sårbar for svikt i inntekter, og manglende prosjektstyring og kontroll kan få store konsekvenser.

Stavanger Høyre vil utrede nye måter å organisere større prosjekt på som skal sikre at vi ikke gjentatte ganger kommer i en situasjon med store overskridelser. Det er også muligheter for enda bedre samhandling på tvers av virksomhetene og avdelingene i kommunen.

Stavanger Høyre vil sikre en stabil og trygg økonomisk drift slik at kommunen kan opprettholde viktige tilbud til innbyggerne også dersom Stavanger skulle komme i en situasjon der inntektsnivået svinger. Forutsigbar og trygg økonomisk styring er også viktig for næringslivet og for å skape arbeidsplasser i kommunen vår.

Stavanger Høyre vil arbeide for videreutdanning av kommunens ansatte og videreutvikle ledere og servicekultur. Vi mener at et samarbeid mellom det offentlige og private aktører kan gi lavere kostnader, bedre tjenester og raskere oppbygging av nye tjenester. Derfor ønsker Stavanger Høyre å styrke samarbeidet med private aktører.

Vi ønsker også at innbyggerne i enda større grad skal kunne påvirke sitt nærmiljø. Vi vil se på hvordan innbyggerne mer direkte kan påvirke beslutninger som har stor betydning for deres eget nærmiljø, og hvordan de ulike kommunedelene kan bidra til å skape nye arenaer for innbyggerinvolvering med reell mulighet til å bli hørt.

Stavanger Høyre vil:

- Føre en ansvarlig økonomisk kommunepolitikk.
- Fjerne eiendomsskatten ved at bunnfradraget gradvis økes.
- Prioritere at kommunens gjeld står i forhold til kommunens økonomiske evne.
- Prioritere og styrke arbeidet med forenkling, avbyråkratisering og raskere saksbehandling.
- Sikre god brukerinnflytelse på de tjenester kommunen tilbyr.
- Videreføre kommunens direkte kommunikasjon med innbyggerne.
- Arbeide aktivt for å redusere de kommunalt ansatte sitt sykefravær.
- Slippe til private aktører der de kan løse oppgavene like godt eller bedre enn kommunen selv.
- Sørge for gode og effektive IKT-løsninger i kommunen – gjerne i samarbeid med andre kommuner eller aktører for å sikre større innkjøp.
- Gjennomføre en regelmessig gjennomgang av hvilke eiendommer og selskaper kommunen skal eies og hvordan de skal drives.
- Benytte brukerundersøkelser for stadig å forbedre kommunikasjonen med innbyggerne.
- Sammenligne pris, kvalitet og effektivitet på Stavanger kommune sine tjenester med andre kommuner.
- Sikre at Stavanger kommune har bant landets laveste kommunale avgifter og gebyrer på kommunale tjenester.

- Etterstrebe totalentreprise i større prosjekter for å holde kostnadene nede.
- Selge kommunale bygg som står ubrukte og uten en plan for fremtidig bruk.
- OPS-løsninger for kommunale kaier som faller ned.

Avslutning

Utfordringsbildet endrer seg raskt, og det er viktig for Stavanger Høyre å alltid møte de utfordringene kommunen og regionen vår står ovenfor med en tett og effektiv oppfølging. I tillegg til de punktene som programmet vårt ovenfor består av vil vi utvikle politikken vår og finne de gode løsningene parallelt som behovet oppstår.